

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

22.11.2023 kl. 12:30- 14:30

Til stede:

Halvard Haukeland Fredriksen (leder) (a)
Synne Sæther Mæhle (nestleder) (a)
Erling Johannes Husabø (a)
Guri Lindblad (b)
Mari Anne Franklin (c)
Thomas Helgaland (d)
Elida Øyjord Rødne (d)

Forfall:

Maria Sandtorv Møller (c)

Sekretær: Anne Grethe Nielsen

Kontakt: studieutvalget.jurfa@uib.no

ePhorte 2023/1

Neste møte: 17.01.2023, kl. 13:00 i 546.

Sak 67/23 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innkalling og dagsorden:

- Sak 69/23-7 om Endring av utfyllende regler endres til vedtakssak (74/23) da det er tale om mindre endringer som SU derfor har myndighet til å vedta.

Sak 68/23 Orienteringssaker

1 [Protokoll](#) fra SU 19.10.2023. Godkjent på sirkulasjon den 24.10.2023.

- 2 Fullmaktsvedtak:
- a) Endring av litteraturlisten i JUS2397 Barnerett
  - b) Ny søknadsfrist for JUS397 Forskerlinjen
  - c) Endring av innføringslitteratur JUR604 Arbeidslivets rett
  - d) Litteraturliste JUS2322/3522 Health and Human Rights in the Welfare State (BA og MA)
  - e) Endring av tillegglitteratur for JUS222 Forvaltningsrett

Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til studieutvalget.jurfa@uib.no

Sak 69/23 Saker til drøftelse/høring/uttalelse

1 **Emneevaluering JUS215 Juridisk metode**

SU uttaler

Studieutvalget takker de emneansvarlige for evalueringen og noterer seg at emnet overordnet fungerer fint. SU vil rose de emneansvarlige for å ta tak i tilbakemeldinger fra studentene, herunder presisering og/eller justering av innholds krav og ordgrense for problemnotatet.

SU er enig i at det er riktig å legge hovedvekt på nasjonal metode og rettskilder i dette emnet, men ber likevel de emneansvarlige om å se på om det kan inkorporeres internasjonale dimensjoner i undervisningen og litteraturen, særlig med tanke på europarettlige føringer for norsk rett.. Det er ønskelig at det er en

---

klar sammenheng mellom dette emnet og de øvrige emner på første studieår. Både på JUS100 EXFAC, JUS212 Familie- og arverett, JUS213 Erstatningsrett og JUS214 Tings- og immaterialrett møter studentene på europaretslige føringer for norsk rett, og det er da ønskelig at dette følges opp også på JUS215.

I forbindelse med neste evaluering ønsker SU en oppdatert tilbakemelding på hvordan sammenhengen mellom JUS215 Juridisk metode og øvrige emner på første studieår fungerer, særlig med tanke på JUS213 Erstatningsrett og JUS214 Tings- og immaterialrett..

---

2 SU uttaler	Revidering av lesesalsreglement ved Det juridiske fakultet Fakultetsstyret har kompetanse å gjøre endringer i reglementet, jf. § 8. Saken legges frem til SU som uttalesak. Studieutvalget oppfordrer fakultetsstyret til å vedta endringene i Lesesalsreglement ved Det juridiske fakultet
3 SU uttaler	SU og studiedekanens fullmakt til å disponere undervisningstimer til kvalitetsutvikling i undervisning Studieutvalget oppfordrer fakultetsstyret til å vedta følgende: <ul style="list-style-type: none"> - Studieutvalget disponerer årlig en pott på 250 undervisningstimer som kan tildeles emneansvarlige som ønsker å løfte undervisningstilbudet i henhold til rammene i saken her - Søknader om inntil 20 undervisningstimer kan innvilges av studiedekanen på fullmakt. Studieutvalget orienteres i etterkant - Det kan bare bevilges timer til engangstiltak, ikke permanent oppjustering av undervisningsressursene i et emne - Studieutvalgets sekretær holder oversikt med hvor mange undervisningstimer som er disponert og til hvilke emner - Fakultetsstyret får en kort årlig rapport om bruken av undervisningstimene og resultatene som er oppnådd - Studieutvalget disponerer en pott på 100.000,- som kan søkes på av alle ansatte til aktiviteter som bidrar til å heve egen undervisningskompetanse og/eller tilrettelegger for samarbeid og erfaringsutveksling om undervisning - Fakultetsstyret kan vedta justering i størrelsen på potten ut fra tilgjengelige ressurser og behov
4 SU uttaler	JUS233 Komparativ rett – fastsetjing av sensurhonorar Studieutvalet oppmodar fakultetsstyret til å fastsetja sensurhonoraret for JUS233 Komparativ rett til 20 minutt per eksamenssvar.
5 SU uttaler	Nedlegging av JUS295-2-A Legal Technology: Artificial Intelligence and Law Studieutvalet oppfordrar fakultetsstyret til å leggja ned emnet JUS295-2-A Legal Technology: Artificial Intelligence and Law med direkte verknad. Siste semester med undervisning i emnet var våren 2023. Ved behov skal det haldast eksamen hausten 2023 og våren 2024 i tråd med § 3-2-4 i studieforskrifta.
6 SU uttaler	Utlysning av vitenskapelige stillinger – studieåret 2023/2024 Situasjonen på undervisningssiden er ikke slik at SU finner det påkrevd å be styret om å rette utlysningen inn mot bestemte fagområder. SU nøyer seg med å gjenta at fakultetet har et vedvarende behov for å styrke undervisningskreftene knyttet til de obligatoriske emnene på masterprogrammet, og at det generelt er ønskelig at nye lærekrefter kan undervise på flere av de obligatoriske emnene.

Vedtaksaker

- Sak 70/23**   **Ansvarlig for Mastergruppe 12 «Sivilprosess og konfliktløsning» - JUS399 Masteroppgave**
Vedtak   Professor Camilla Bernt vikarierer for professor Magne Strandberg som ansvarlig for Mastergruppe 12 «Sivilprosess og konfliktløsning» - JUS399 Masteroppgave i hele 2024.
-
- Sak 71/23**   **Grense for å få godkjend obligatoriske undervisningsaktiviteter i engelskpråklege valemne på bachelornivå**
Vedtak
  - 1) Engelske valemne på 3. studieår har 10 obligatoriske undervisningsøkter (dobbelttimar). Dersom eit emne har meir undervisning enn dette, skal det spesifiserast i timeplanen kva for 10 undervisningsøkter som er obligatoriske.
  - 2) Dei obligatoriske undervisningsaktivitetane vert godkjende dersom ein har deltatt på minst sju av ti obligatoriske undervisningsøkter.
  - 3) For studenter som også er arbeidsgruppeleiarar vil fakultetet, så langt der det er mogleg, tilrettelegja dersom arbeidsgruppesamling kolliderer med undervisning som det er obligatorisk for arbeidsgruppeleiararen å delta på.
-
- Sak 72/23**   **Litteraturliste for JUS2308 Constitution, courts and Politics**
Saken utgår.
-
- Sak 73/23**   **Endring av emnebeskrivelse og navn for JUS2322/JU3522 Health and Human Rights in the Welfare State**
Vedtak
  - 1) Emnebeskrivelsene for emnene JUS2322/JUS3522 Health and Human Rights in the Welfare State endres som foreslått.
  - 2) Emnenes navn endres til JUS2322 Health and Human Rights - Bachelor og JUS3522 Health and Human Rights - Master.
-
- Sak 74/23**   **Endring av utfyllende regler ved Det juridiske fakultet**
Vedtak   Endringene i utfyllende regler vedtas som foreslått i saksnotatet med følgende innspill som kom frem i møtet:
  - 1) I § 3-6, pkt. 2, c rettes skrivefeil «på grunn at» til «på grunn av»
  - 2) § 3-6, pkt. 2 spesifiseres slik at den gjelder for «engelskspråklige valg- og spesialemer» i tråd med vedtak i SU-sak 36/23.
-

Eventuelt

Halvard Haukeland Fredriksen
Leder

Anne Grethe Nielsen
Sekretær

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 69/23-1
Møtedato: 22.11.2023
Journalnummer: 2023/1

Emneevaluering JUS215 Juridisk metode Vårsemesteret 2023

Alle emner ved Det juridiske fakultet skal hvert 3. år evalueres av emneansvarlig. Plan for gjennomføring av evalueringene samt rutinene er beskrevet i SU-sak 22/21.

Evalueringsplanen er etterfølgende revidert av studieadministrasjonen på grunn av innføring av studieordning av 2021 og utfasing av studieordning av 2003. Ifølge revidert evalueringsplan skal følgende emner evalueres i 2023:

- JUS100 EXFAC Innføring i juridisk metode
- JUS211 Familie- og arverett
- JUS212 Avtalerett
- JUS213 Erstatningsrett
- JUS214 Tings- og immaterialrett
- JUS215 Juridisk metode
- JUS260-2-A Design- og patentrett
- JUS260-2-B Opphavsrett
- JUS260-2-C Kjennetegnsrett
- JUS260-2-D Markedsføringsrett
- JUS264-2-A God forvaltningsskikk: Rettsikkerhet, kommunikasjon og konfliktforståelse i forvaltningen
- JUS266-2-A Domsanalyse og domsskriving

Emneevalueringene samt studieutvalgets bemerkninger hertil skal inngå i fakultets årlige egenvurdering (viser til sak 51/21-4) hvorfor studieutvalget bør komme med en uttale til evalueringen av JUS215 Juridisk metode.

UiBs kvalitetssystem for utdanning er nærmere beskrevet i [SU-sak 52/21-4](#).

13.11.2023
ANNNI

Emneansvarlig

Erik Monsen

E-post

erik.monsen@uib.no

Dette emnet har mer enn én emneansvarlig

- Ja

Emneansvarlig

Camilla Bernt

Evalueringen gjelder

JUS215 Juridisk metode

Kurset/emnet som evalueres her ble avholdt

Vår 2023

Har det blitt gjort endringer i kurset siden forrige gang det ble avholdt? Hvis ja: hvilke?

Ja. Små endringer i alternativ semesteroppgaver, og noen få endringer i forelesningsrekken.

Kursets struktur

- Ingen tilbakemeldinger fra studentene om ubalansert sammensetning. 2 storgrupper og 3 arbeidsgrupper. Vi mener dette er balansert.
- Opplegget er designet i lys av læringsutbyttebeskrivelsen og vi legger stor vekt på at oppgavene skal besvares i lys av beskrivelsen.
- Forelesningene dekker læringsutbyttebeskrivelsen - dette gjelder både forelesninger over pensum og forelesninger relatert til oppgavetyper domsanalyse. Det samme gjelder stor- og arbeidsgrupper.

Digitale elementer i kursgjennomføringen

Opplegget har vært ganske likt siden oppstart: forelesningsvideoer, modulbasert struktur på mitt.uib. Vi har ikke prøvd noe nytt v-23.

Litteratur

Læreboken er tilstrekkelig og synes å fungere godt. Kurset er i stor grad designet på basis av læreboken. Vi vurderer hele tiden endringer i lys av hva som blir publisert innen emnet.

Studentenes arbeidsuke er normert til 40 timer i uka iht sentralt regelverk. I lys av dette: hvordan vurderer du arbeidsbelastningen i kurset ditt?

Vi vurderer totalbelastningen som akseptabel. Det er lagt opp til at studentene i begynnelsen av semesteret skal bruke en god del tid på å se gjennom forelesninger. Deretter er det i studieplanen satt av bolker hvor det er tanken at studentene skal jobbe med semesteroppgaven. Samlet sett skal dette gi en grei arbeidsbelastning gjennom semesteret.

Forelesninger

Fra forelesningene får studentene til dels andre eksempler enn dem som er i læreboken, og gjerne eksempler fra nyere rettspraksis. Dessuten bruker vi mye tid på å forelese over oppgavetyper domsanalyse - dette er noe som studentene i mindre grad får fra læreboken. Vi legger opp til studentaktivitet gjennom innsendte spørsmål til spørretimer.

Opptak blir publisert i begynnelsen av semesteret. Videre blir fysiske forelesninger gjennom semesteret streamet og publisert straks etter forelesningene.

Vi har lagt opp til dialogforelesninger, mellom emneansvarlige eller mellom emneansvarlige og arbeidsgruppeledere. Vi har tro på konseptet, og vil jobbe med å videreutvikle det.

Storgrupper og seminarer

Nei, det legges ikke opp til at studentene skal presentere. Vi har forsøkt dette tidligere, uten at det fungerte

særlig bra innenfor rammene av vårt opplegg.

Studentenes aktivitetsnivå varierer noe. I storgruppene virker studentene forberedte, og aktivitetsnivået er ok. Tilsvarende ser ut til å gjelde for arbeidsgruppene.

Arbeids-/seminaroppgaver (1.-3. studieår: til arbeids- og storgrupper, 4. studieår: til seminarer)

Vi har 1 arbeidsgruppeoppgave og den skal forberedes muntlig. Den var ny v-23 og vi vil vurdere å utforme en ny oppgave v-24.

Semesteroppgavene blir resirkulert, men slik at vi hele tiden vurderer nye oppgaver til erstatning for allerede brukte.

Omfangsmessig: Ja, og vi har ikke mottatt tilbakemeldinger som tyder på noe annet.

Vi har ikke opplevd at studenter har hatt problemer med å holde seg innenfor ordgrensen på semesteroppgaven.

Obligatorisk oppgave

Studenttilbakemeldinger på problemnotatet gjør at vi vil vurdere å øke ordgrensen for problemnotatet (eksisterende grense: 500 ord).

Problemnotatet har fungert som tenkt, men vi vil forsøke å tydeliggjøre innholdskravet.

Første versjon semesteroppgaven har fungert godt.

Sensorkorpset

Ja, vi har et mer eller mindre fast sensorkorps.

Noen nye sensorer v-23.

Oppsatte frister ble gjennomgående overholdt, men vi har måttet purre enkelte på nivåkontrollen. Noen sensorer har også sendt "ekstra" nivåkontroller etter fristen.

Emneansvarlige vurderer og kommenterer sensorenes kommentering på første versjon semesteroppgaven.

Eksamensoppgave og sensorveiledning

Vi har en annen type eksamen - semesteroppgaver som blir til gjennom samarbeid med emneansvarlige på andre fag 1. studieår.

Karakterfordeling, strykprosent og frafall

Vi har bestått/ikke bestått. 2 stryk v-23. Vi er fornøyde med fordelingen.

Klagesensur og eventuelle kontrollkommisjoner

Det var 2 klager, ingen av dem ble tatt til følge.

Andre elementer knyttet til eksamen som bør påpekes

Nei.

Årets digitale tilbakemelding fra studentene

Vi har kun mottatt referat fra ref.møte.

Internasjonalisering

Vi har bevisst valgt å legge hovedvekt på nasjonal metode og nasjonale kilder. Vi har ingen engelskspråklig litteratur som del av anbefalt litteratur.

Samlet vurdering av kurset, og ev. forslag til tiltak for neste års kurs

Kurset har gjennomgående fungert som tenkt, og vi vil benytte samme struktur for kurset v-24.

Lokaler og undervisningsutstyr

Ingen kommentar.

Andre forhold som bør kommenteres

Nei.

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 69/23-2
Møtedato: 22.11.2023
Journalnummer: 2023/1

Revidering av Lesesalsreglement ved Det juridiske fakultet

---

1. Bakgrunn

[Lesesalsreglementet](#) ved Det juridiske fakultet ble vedtatt av styret 26. april 2005, sist endret den 14. desember 2021.

Med implementering av ny studieordning er tiden moden for en gjennomgang av reglementet og studieadministrasjonen foreslår følgende endringer:

- Generell gjennomgang av struktur og begrepsbruk
- Ny bestemmelse om reserverte lesesalsplasser for masterstudenter
- Fjerne avsnittet om IKT-lesesaler

2. Om reserverte lesesalsplasser for studenter som skriver masteroppgave

I arbeidet med nytt femte studieår står det sentralt å gjøre det attraktivt for studenter å oppholde seg i Bergen. I den forbindelse ønsker fakultetet å legge til rette for at studentene skal bidra til studentmiljøet på campus. I fakultetsstyresak 60/23 «Reform av femte studieår ved Det juridiske fakultet» vedtok styret:

... fra høstsemesteret 2023 skal fakultetet dedikere noen lesesaler til studenter som skriver masteroppgave

I revidert lesesalsreglement foreslår vi å tilføye en bestemmelse (ny § 4) hvor det er spesifisert hvilke rettigheter som studenter på henholdsvis JUS396, JUS397 og JUS399 har.

For studenter på JUS396 Masteroppgave (60 studiepoeng) er det mulig å reservere fast lesesalsplass. Dette gjøres ved å sende søknad til fakultetet, hvoretter studenten selv kan velge hvilken plass som ønskes reservert. Studentene vil få informasjon om dette ved emnestart.

For JUS397 Masteroppgave (forskerlinje) videreføres ordningen hvor lesesal 305 på Dragefjellet reserveres til disse masterstudentene. Lesesalen er ikke åpen for andre studenter.

Etter dialog med studentene innføres en prøveordning hvor lesesal 8 reserveres for JUS399 masterstudenter frem til klokken 9.00 hver dag. Lesesal 8 har 35 plasser. Dersom ordningen fungerer og det etter hvert blir mangel på plasser, vil fakultetet se på å utvide ordningen med flere plasser.

Fakultetet ber om at JSU evaluerer ordningen med egen lesesal for JUS399 masterstudenter, og gir tilbakemelding om hvorvidt løsningen fungerer og om det etter hvert blir behov for færre eller flere plasser.

forslag til uttalelse:

UNIVERSITETET I BERGEN
Det juridiske fakultet

Fakultetsstyret har kompetanse å gjøre endringer i reglementet, jf. § 8. Saken legges frem til SU som uttalesak.

Studieutvalget oppfordrer fakultetsstyret til å vedta endringene i Lesesalsreglement ved Det juridiske fakultet

13.11.2023
ANNNI

Vedlegg: Forslag til nytt Lesesalsreglement ved Det juridiske fakultet

Vedlegg:

Lesesalsreglement for Det juridiske fakultet

Reglementet gjelder for alle lesesalene ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Bergen.

Hovedinnhold

Vedtatt av styret ved Det juridiske fakultet 26. april 2005 i samsvar med flertallsforslag fra JSU. Sist endret ved vedtak i fakultetsstyret 14. desember 2021.

§ 1 Virkeområde for reglene

Reglementet gjelder for alle lesesalene ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Bergen, og de øvrige lesesalene som er stilt til disposisjon for studentene ved Det juridiske fakultet.

§ 2 Hovedregel – åpne lesesaler

Lesesalene ved Det juridiske fakultet er åpne for alle studenter ved fakultetet med de unntakene som går fram av reglementet her. Den som tar i bruk lesesalsplassen har som hovedregel rett til å bruke plassen ut dagen. Studenter som ikke kan fremvise gyldig semesterkvittering kan bortvises.

Når en student forlater plassen for mer enn to timer, skal plassen ryddes, og andre studenter ved fakultetet kan benytte plassen resten av dagen. Etter endt dag skal plassen ryddes, jf. § 3.

§ 3 Unntak for studenter på første studieår

Lesesalene nr. 12, 13, 14 og 15 reserveres studenter på første studieår. Reservasjonen gjelder frem til klokken 9.00 hver dag. Plasser som ikke er tatt i bruk innen kl. 9.00 kan fritt brukes av andre studenter ut dagen.

§ 4 Unntak for studenter som skriver masteroppgave

1. JUS399: Lesesal nr. 8 reserveres studenter på JUS399 Masteroppgave. Reservasjonen gjelder frem til klokken 9.00 hver dag. Plasser som ikke er tatt i bruk innen kl. 9.00 kan fritt brukes av

andre studenter ut dagen.

2. JUS397: Lesesal nr. 305 (Dragefjellet) reserveres studenter på JUS397 Masteroppgave. Lesesalen kan ikke benyttes av andre studenter.

3. JUS396: Studenter som skriver JUS396 Masteroppgave (60 studiepoeng) kan etter søknad få innvilget fast lesesalsplass.

§ 5 Bruk og rydding

Når lesesalsplassen ikke lenger er i bruk, jf. § 2, skal den være ryddet, med de unntakene som går fram av §§ 5 og 6. Med dette forstås at alle eiendeler skal være fjernet fra stolen, bordplaten, pultveggen, bokhyllen og plassen ellers.

Brukerne av lesesalene skal opptre slik at de ikke er til sjenanse for andre brukere av lesesalen.

Det skal være stille på lesesalen. Snakking eller hvisking er ikke tillatt. Det er forbudt å innta mat på lesesalen. På lesesalen er det ikke tillatt å bruke elektronisk utstyr som er egnet til å uroe andre brukere. Det juridiske fakultet kan fjerne gjenstander som er etterlatt i strid med § 3. Reglene i paragrafen her gjelder tilsvarende for plasser som er reservert etter § 6 nedenfor.

§ 6 Reservert plasser etter søknad

Studenter med tilretteleggingsbehov kan søke Det juridiske fakultet om reservert lesesalsplass.

Plassene blir fordelt av Det juridiske fakultet etter søknad fra studenter som kan, i prioritert rekkefølge, dokumentere:

1. et særskilt medisinsk behov, eller
2. aleneomsorg for små barn.

Den som har fått tildelt reservert plass etter paragrafen her, kan oppbevare eiendeler og utstyr på plassen også når den ikke er i bruk. Slik oppbevaring er kun tillatt i bokhyllen over pulten.

Reservasjonen gjelder frem til klokken 10.00 hver dag. Dersom plassen ikke er tatt i bruk innen kl. 10.00, kan den fritt brukes av andre studenter ut dagen. Oppbevarte ting skal derfor ikke være til sjenanse for andre brukere av plassen.

Søknad om reservert plass leveres til Det juridiske fakultet. Studenten vil få utlevert en reservasjonslapp som skal plasseres godt synlig på pultveggen.

§ 7 Misbruk

Dersom noen misbruker de retter de har fått ved tildeling av reservert plass, kan de bli fratatt plassreservasjonen av Det juridiske fakultet. Det samme gjelder dersom studenten har skaffet seg plassreservasjon på falskt grunnlag.

Det juridiske fakultet kan ta fra studenten retten til reservert plass, også for påfølgende semester. Ved gjentatte brudd på reglementet kan retten til reservert plass bli fjernet for godt. Vedtak etter denne paragrafen kan påklages til fakultetsdirektøren.

§ 8 Endringer i reglementet

Endringer av dette reglementet blir gjort av fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet.

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 69/23-3
Møtedato: 22.11.2023
Journalnummer: 2023/1

SU og studiedekanens fullmakt til å disponere undervisningstimer til kvalitetsutvikling i undervisning

Overordnet mål i fakultetets strategi

Ifølge fakultetets strategi for 2023-2030 skal «Fakultetet (...) utdanne selvstendige og kritiske jurister. Fakultetet skal tilby et studieprogram og en studiehverdag som kjennetegnes av problembasert og studentaktiv læring, forskningsbasert undervisning samt god indre sammenheng og progresjon mellom fagene».

I sak 52/23-2 fikk Studieutvalget fremlagt utkast til handlingsplan for utdanning 2024-2025. Under punkt a. «Et studium med fokus på problembasert og studentaktiv læring» og delmålet om å fortsette og kvalitetsutvikle bergensmodellen sto følgende aktivitet:

Etablere fast ordning der Studieutvalget kan bevilge undervisningstimer til emneansvarlige som ønsker å sette i gang større prosjekt/endringer.

Undervisningstimene lagt til emneansvar skal over tid vil gå opp ved at det gjøres større utviklingsarbeid ett år og mindre justeringer et annet år. I forslaget i handlingsplanen ligger det likevel en forståelse for at å lage et undervisningsopplegg som «kjennetegnes av problembasert og studentaktiv læring, forskningsbasert undervisning samt god indre sammenheng og progresjon mellom fagene» av og til kan kreve en ekstra innsats utover det som man kan forvente at blir dekket av de ordinære undervisningstimene tillagt emneansvaret.

Implementering av ny studieordning

Vi er nå i ferd med å gjennomføre det 3. studieåret på ny studieordning, og det har vært jobbet godt med å utvikle emnene på de tre første studieårene. Fakultetet har vært i den heldige situasjonen at prosjektet «Bedre læring, bedre jurister» fikk midler fra HK-dir's Program for studentaktiv læring for perioden 2021-2023, og at prosjektet la opp til å rette innsatsen mot de første tre studieårene av studiet i samme periode som ny studieordning ble iverksatt.

Tolv emner har vært omfattet på de første tre studieårene. I prosjektet har det siden 2021 i gjennomsnitt gått ca. 150 timer pr. emne direkte til de emneansvarlige/andre undervisere, og 50 timer til bistand fra prosjektgruppen/andre ressurspersoner på ulike tiltak for studentaktiv læring. Erfaringene fra prosjektet er at de ekstra undervisningstimene har gitt en kvalitetsutvikling man ellers ikke kunne fått..

Fakultetet er nå i en prosess der nye fordypningsemner på 5. studieår skal utvikles og masteroppgaven skal løftes. Også på 4. studieår kan det være aktuelt å se på mulighetene for mer studentaktiv undervisning. I rollen som emneansvarlige ligger det allerede at man skal sørge for at «Undervisningen skal være oppdatert og forskningsbasert, og undervisningsopplegget skal være helhetlig og pedagogisk». Ekstra undervisningstimer vil derfor være aktuelt for

emneansvarlige som ønsker å legge inn en *ekstraordinær innsats* og gjøre en større samlet kvalitetsheving..

Undervisningsassistenter

I tillegg til prosjektmidlene fra «Bedre læring, bedre jurister» har studiedekanen fortløpende tildelt timer til å bruke undervisningsassistenter til emneansvarlige som har ønsket støtte i studentaktive læringsformer i emnene sine.

I fakultetsstyrets vedtak i sak 88/22 om emneansvar for obligatoriske emner på 1.-4. studieår fikk SU i oppgave å utarbeide en prøveordning der stipendiater eller u-lektorer går inn som undervisningsassistenter for å avlaste de emneansvarlige. Studiedekanen henvendte seg derfor til samtlige emneansvarlige på 1. – 4. studieår for å høre om og hvordan de kunne tenke seg å benytte seg av en slik ordning. Responsen har vært relativt lunken, men det er noen emneansvarlige som har bedt om å få bruke stipendiater eller u-lektorer som assistenter. Andre emneansvarlige har ønsket å fortsette med vit.ass.'er som undervisningsassistenter, mens andre ikke ser noe behov for verken den ene eller den andre forment for assistenter.

Vi foreslår at prøveordningen med undervisningsassistenter fortsetter, men at Studieutvalget får en oversikt etter studieårets slutt over hvilke emner som har fått innvilget bruk av undervisningsassistenter, hva de er blitt brukt til og hvor mange timer som har gått med. Dette vil gi grunnlag for å vurdere om dette er en ordning som bør videreføres, eller om disse ressursene i stedet bør brukes på annet vis.

Forskningsutvalgets praksis

Det har ikke tidligere vært praksis at Studieutvalget har hatt egne ressurser til disposisjon til undervisningstiltak. Fakultetets forskningsutvalg har imidlertid flere ulike poster som de årlig bevilger midler til ansatte fra for å stimulere forskningsaktiviteten:

Tilskuddsreiser er reiser/tilskudd til vitenskapelige ansatte etter søknad. Betingelsen er at de ikke klarer å skaffe finansiering fra andre kilder. Budsjett 2023 kr. 120 000

Vit.ass.-midler er timer med vit.ass.-bistand til f.eks. ferdigstilling av artikler og ph.d.-avhandlinger, arrangementsbistand osv. Budsjett 2023 kr. 447 272

Språkvaskmidler brukes til språkvask (av og til oversettelse) av publikasjoner før de sendes inn. Budsjett 2023 kr. 180 000

Små driftsmidler: FU disponerer en pott på kr. 900 000. To tredjedeler av de disponible midlene er øremerket forskergruppene i form av et generelt driftstilskudd. Forskergruppene ble tildelt kr. 50 000 hver i generelt driftstilskudd for 2023, (jf. FU-sak 74-22). Dette utgjør samlet kr. 700.000. kr. 200 000 (forutsatt at fakultetet vedtar total budsjetttramme for små driftsmidler på kr. 900 000), er frie midler som kan søkes på av alle fast ansatte forskere i forbindelse med aktiviteter som omfatter samarbeid på tvers (faglig, institusjonelt og internt) eller samarbeid med eksterne partnere.

Med økt interesse for videreutvikling av emnedesign blant undervisere og ny studieordning som krever en ekstra innsats i å utarbeide nye emner, er tiden moden for at Studieutvalget kan disponere ressurser til tiltak som hever kvaliteten på undervisningen. Vi foreslår derfor at studieutvalget i tillegg til undervisningstimer disponerer en pott på 100.000, - som ansatte kan søke på for aktiviteter og arrangementer som bidrar til å heve egen undervisningskompetanse og/eller tilrettelegger for samarbeid og erfaringsutveksling om undervisning (f.eks. invitere gjester, mindre arrangementer, reiser til studiekvalitetsarrangementer mv.)

Rammer

I november 2022 vedtok fakultetsstyret en oppdatert [rollebeskrivelse for emneansvarlige](#) (sak 88/22). Tiltak som det kan søkes ekstra undervisningstimer for må være aktiviteter som går utover det som normalt faller inn under emneansvarligs rolle. Emneansvarlig kan delegere arbeid og undervisningstimer til undervisere tilknyttet emnet eller andre ressurspersoner. Tiltak for å løfte undervisningstilbudet må

- ha utgangspunkt i en forskningsbasert tilnærming til undervisning og læring
- være godt integrert i emnedesignet for øvrig
- ikke øke arbeidsbelastningen for studentene utover rammene som gjelder for time per studiepoeng
- kunne videreføres i normal drift uten ekstra undervisningstimer

De som får innvilget ekstra undervisningstimer må sende en kort rapport til Studieutvalget etter gjennomføring og evaluering.

SU uttaler:

Studieutvalget oppfordrer fakultetsstyret til å vedta følgende:

- Studieutvalget disponerer årlig en pott på 250 undervisningstimer som kan tildeles emneansvarlige som ønsker å løfte undervisningstilbudet i henhold til rammene i saken her
- Søknader om inntil 20 undervisningstimer kan innvilges av studiedekanen på fullmakt. Studieutvalget orienteres i etterkant
- Det kan bare bevilges timer til engangstiltak, ikke permanent oppjustering av undervisningsressursene i et emne
- Studieutvalgets sekretær holder oversikt med hvor mange undervisningstimer som er disponert og til hvilke emner
- Fakultetsstyret får en kort årlig rapport om bruken av undervisningstimene og resultatene som er oppnådd
- Studieutvalget disponerer en pott på 100.000, - som kan søkes på av alle ansatte til aktiviteter som bidrar til å heve egen undervisningskompetanse og/eller tilrettelegger for samarbeid og erfaringsutveksling om undervisning
- Fakultetsstyret kan vedta justering i størrelsen på potten ut fra tilgjengelige ressurser og behov

13.11.2023

HAF/NIØS/CHO

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 69/23-4
Møtedato: 22.11.2023
Journalnummer: 2023/1

JUS233 Komparativ rett – fastsetjing av sensurhonorar

Emnet JUS233 Komparativ rett går for første gong studieåret 2023/2024. Emnet er på 2 studiepoeng og er eit emne for studentar som dreg på utveksling i vårsemesteret på 3. studieår. Vurderingsforma er eit intervju som skal leverast som lydfil, lyd- og bildefil, eller skriftleg. Vurderingsuttrykk er greidd/ikkje greidd. Det skal gjevast munnleg grunngjeving til studentar som ber om det.

Før vurdering skal gjennomførast første gong vårsemesteret 2023, er det naudsynt å slå fast storleiken på sensurhonoraret idet vurderingsforma ikkje samsvarar med allereie eksisterande eksamens- og vurderingsarbeid ved fakultetet.

Vurderingsforma er skildra slik i emneskildringa:

Vurderingsformer

Den obligatoriske undervisningsaktiviteten er et vilkår for å gå opp til eksamen, og inngår følgelig i sertifiseringsgrunnlaget.

Emnets vurderingsform er et intervju med en representant fra rettskulturen i vertslandet, for eksempel en medstudent.

Intervjuet kan enten

- 1. filmes eller spilles inn som en podkast med en varighet på 10-15 minutter.*
- 2. gjennomføres muntlig, men leveres skriftlig som et intervju i sjangrene «avisintervju» eller «magasinintervju». Innleveringsdokumentet skal ha et omfang fra minimum 2000 ord til maksimum 2500 ord og inneholde fullstendig kontaktinformasjon til intervjupartneren, inklusive telefonnummer og e-postadresse. Fakultetet vil gjennom stikkprøver kontakte intervjuobjekt og be hen bekrefte av at hen har medvirket til intervjuet.*

Uavhengig av hvilket format som velges for intervjuet (lyd og bilde/kun lyd/skriftlig), skal intervjuobjektet signere et skjema utarbeidet av fakultetet der intervjuobjektet bekrefter at hen er kjent med at intervjuet leveres som del av vurderingen i emnet og at intervjuobjektet samtykker til dette.

På kursets emneside i MittUiB vil det legges ut konkrete instruksjer og et veiledningsskjema («intervjuguide») for gjennomføring av intervju, og det vil gis et overordnet tema for intervjuet som varierer fra semester til semester.

På kursets emneside i MittUiB legges det i tillegg ut en eksempelvideo og et skriftlig eksempelintervju, en liste med vurderingskriterier (rubrics) og en forklaring på hvordan disse kriteriene skal vektas i vurderingen av intervjuene.

Eksamensspråk:

Oppgaven: Engelsk

Besvarelsen: engelsk/tysk/fransk/spansk, eventuelt andre ikke-skandinaviske språk etter søknad.

Kostnader

Studiedekanen vurderer at med den avgrensa lengda på intervjuet, samt at det ikkje er krav til skriftleg grunngjeving, vil det vera tilstrekkeleg med 20 minutt per eksamenssvar for å vurdere eksamenssvaret til greidd eller ikkje greidd. Emneansvarleg Sören Koch er einig i at dette høyrer ut som eit passande tidsoverslag.

Per 9. november er det 171 tredjeårsstudentar som skal på utveksling våren 2024. Viss alle studentane held fast på planen om å utveksla og dermed skal avlegga eksamen i JUS233 Komparativ rett, vil sensurarbeidet utgjera ein tidsbruk på 57 timar.

Timesats for sensur (pr. 01.05.23) er kr 398,22. 20 minutt, eller kvart eksamenssvar, kostar då kr 132,74 ved bruk av eksterne sensorar. Dette gjev ein totalkostnad nær kr 23 000.

Gjennomføring av sensurarbeidet

Vurderingsforma i emnet er annleis enn noko vi har prøvd ut tidlegare. Ved første gongs gjennomføring av emnet er det difor naudsynt at emneansvarleg sjølv tek store deler av sensurarbeidet for slik å kunna danna seg eit inntrykk av om undervisning og prøving fungerer etter hensikta. Når emnet har funne si form og ein er viss om at både undervisninga og prøvinga i emnet er hensiktsmessig, håpar ein å i stor grad kunna nytta same sensorkorps i JUS233 Komparativ rett som i JUS232 Rettshistorie og komparativ rett, og at emneansvarleg blir involvert først og fremst i dei tilfella ei oppgåve er i ferd med å vurderast til ikkje greidd.

Framlegg til uttale

Studieutvalet oppmodar fakultetsstyret til å fastsetja sensurhonoraret for JUS233 Komparativ rett til 20 minutt per eksamenssvar.

23.10.2023
INTØ

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 69/23-5
Møtedato: 22.11.2023
Journalnummer: 2023/1

Nedlegging av JUS295-2-A Legal Technology: Artificial Intelligence and Law

---

Emnet JUS295-2-A vart oppretta hausten 2020¹ som eit pilotprosjekt for vidare samarbeid mellom vårt fakultet og CELL ([Centre for Experiential Legal Learning](#)²). Emnet har blitt tilbydd kvar vår sidan 2021.

I sak 76/22 til fakultetsstyret 27.9.2022 vedtok fakultetsstyret ny modell for engelskspråklege emne ved fakultetet der desse emna som hovudregel skal finnast i to variantar med ulike emnekodar: Den eine versjonen av emnet skal ha læringsutbyteskildring i samsvar med bachelornivået i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, og den andre versjonen skal ha læringsutbyteskildring i samsvar med masternivå i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

I framlegget til ny modell vart det lagt til grunn at også emnet JUS295-2-A Legal Technology: Artificial Intelligence and Law skulle opprettast i ein bachelor- og ein masterversjon. Studiedekanan ba likevel om at det vart gjort ei grundig evaluering av det eksisterande emnet, før nye emneskildringar tilpassa dei to nivåa eventuelt vart lagt fram for studieutvalet og fakultetsstyret med framlegg om oppretting av emne i tråd med den nye modellen.

Evaluering av emnet

Ved utgangen av vårsemesteret 2023 hadde JUS295-2-A blitt tilbydd i samarbeid med UiO tre gongar. Studiedekanan bad emneansvarleg om at emnet vart evaluert etter vårsemesteret 2023, med fokus både på innhaldet i emnet og dei administrative sidene ved samarbeidet, før ein ville ta stilling til vidareføring av emnet i tråd med ny modell for engelske emne.

I Bergensstudentane si evaluering av JUS295-2-A kom det tydeleg fram at emnet ikkje har greidd å famna og ivareta våre studentar på en god nok måte. Samlege studentar som svara på evalueringa beskriv at ulikskapen mellom å delta som student i Bergen og student i Oslo var openberr, og det var eit betydeleg frustrasjonsmoment:

«The hybrid concept with oslo in person and bergen online [was awful]. it was hard to reach out and get information (lack of replies). it didn't feel like the Bergen students were part of the course.»

«I liked the lectures, the only draw back was that we could see the extra treatment Oslo was getting.»

«It was complicated to [gain] acces to on-line link for people from Bergen, it was immensely difficult to find dates of the seminars even - had to spend more time researching than actually studying. We haven't received any Feedback for any assignments up until now, eventhough it was promised and the professors did not reply to any email correspondence. If so, it was only the professor responsible for Bergen and even that took unreasonable time. During lectures, everything was oriented towards

---

¹ Sjå sak 113/20 til Studieutvalet og sak 96/20 til Fakultetsstyret

² CELL vart oppretta ved UiO i november 2018, og har som oppdrag å utvida, eksperimentera, evaluera og spreia nye former for erfaringsbasert læring innan jus. CELL har i dag status som senter for framifrå undervisning.

people attending in person in Oslo, which was not how the course was described beforehand and it created a very disproportional dynamic, where Bergen felt really left out – even during actual seminars.[...]»

«Organization in Bergen was fine, but lectures, bootcamps and exam information based in Oslo was very chaotic.»

«Although I see the collaboration as a positive thing, I think the execution of this course was extremely poor the online learning process was ineffective and I found it very difficult to understand and engage with the content»

Studentane sine tilbakemeldingar, samt administrative erfaringar frå den daglege drifta av emnet, tyder på at JUS295-2-A ikkje har vore godt nok konstruert for å gi studentar på begge studiestader tilnæringsvis same utgangspunkt og utbytte.

Det har i tillegg vore skifte i emneansvar ved UiO, vi har ikkje fått støtte i læringsstøttesystem eller studieadministrative system, og det har vore særskilt krevjande å administrere emnet. Evalueringa viser også at læringsutbyttet frå emnet ikkje held det nivået vi i dag ventar av spesialemne på 5. studieår. Dei tre åra emnet har blitt tilbydd ved UiB har vi tilbydd emnet som ein del av 5. studieår, og emneskildringa for dette emnet har vore den same som det opphavslege emnet som vert tilbydd på masternivå ved UiO.

Ved UiO vert emnet allereie tilbydd i både bachelorversjon og masterversjon. Sjølv om også UiO har ein modell der emne blir tilbydd både i ein bachelorversjon og ein masterversjon, observerer vi at dei to fakulteta har ulik tilnærming til kva som skil eit emne på masternivå frå eit emne på bachelornivå, eller omvendt.

Skilnadene mellom dei to emna ved UiO er mindre enn det vi har lagt opp til i vår modell for engelske emne i to versjonar. Vi ser at det vil bli vanskeleg å tilby både eit bacheloremne og eit masteremne i fellesskap med UiO, og samstundes utforma emna i tråd med dei skilnadene vi har lagt til grunn for emne på dei ulike nivåa i vår modell. Om emna skal samundervisast med UiO, er det ønskeleg og nødvendig at emna ved UiO og UiB er like, etter som ein undervegs i kurset ikkje har tanke for om studentane tilhøyrer UiO eller UiB.

Til dømes er omfanget av litteratur i dei to emna ved UiO (300 sider på både bachelor- og masternivå), og til no også i det tilsvarande emnet ved UiB, lågare enn sidetallsnorma som er vedteken ved vårt fakultet³, og det skil seg også monaleg frå den praksis og tilråding vi har lagt oss på ved utarbeiding av søskenemne på bachelornivå (kring 45 sider per studiepoeng) og masternivå (kring 60 sider per studiepoeng). Dette er berre éi av ulikskapane i modellane ved UiO og UiB.

Behov for omarbeiding av emnet eller nedlegging

Ei vidareføring i tråd med ny modell for engelske emne vil krevja ei omlegging og monaleg omarbeiding av dagens emne, i samarbeid med UiO. Det vil også vera naudsynt med ei betydeleg omlegging av både det faglege og det administrative opplegget og samarbeidet mellom UiO og UiB. Dette er ei større oppgåve enn det emneansvarleg Knut Martin Tande og studieadministrasjonen har kapasitet til å ta på

---

³ SU vedtok i sak 54/16 at for det integrerte masterprogrammet i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet gjeld følgjande sidetalsnorm: Hovudlitteraturen skal ha eit omfang på mellom 30 og 60 tekstsider pr. studiepoeng. I same sak uttalte også SU at «Det skal vidare tas hensyn til hvor i studiet emnet er plassert, sånn at hovudlitteraturen i emner som er plassert mot slutten av studiet normalt vil være mer omfattende enn emner tidlig i studiet.» Ut frå dette reknar studiedekanan at eit spesialemne på 5. studieår bør ha opp mot 60 sider hovudlitteratur per studiepoeng, og at eit valemne på 3. studieår bør ha kring 45 sider hovudlitteratur per studiepoeng.

seg på noverande tidspunkt, og studiedekanen føreslår difor at emnet vert lagt ned. I og med at vi etter at emnet vart oppretta i 2020, har fått ein ny modell for engelske emne der alle engelske emne har fått nye emnekodar og justerte emneskildringar tilpassa kvar i studiet dei vert tilbydd, vil det ikkje vera aktuelt å gjenoppta emnet i si noverande form og med noverande emnekode. Det er dermed ikkje mogleg å berre «leggja emnet på is» for å tilby det att ved seinare høve.

Tema for emnet er likevel framleis høgst aktuelt. Frå dei utdjupande kommentarane frå då emnet vart oppretta siterer vi

«Kunstig intelligens er også et emne som støtter opp under UiBs strategiske prioriteringer. Med stadig fleire digitale tjenester i både offentlig og privat sektor, med økende bruk av automatisering som en nasjonal og global samfunnsutfordring når det gjelder å ivareta generelle samfunnsverdier og meir spesifikke rettslige verdier og hensyn.»

Dersom det på eit seinare tidspunkt igjen vert kapasitet ved fakultetet til å ta opp att arbeidet med eit emne om kunstig intelligens og juss, bør studieutvalet og fakultetsstyret difor stilla seg positive til å oppretta eit slikt emne forutsett at det finst tilstrekkelege undervisningsressursar og administrative ressursar til å leggja til nye valfrie emne.

Overgangsordning

§ 3-2 (4) i [studieforskrifta](#) seier:

«Ved nedlegging av studieprogram, studieretninger og emner skal vedtaksorganet fastsette overgangstid for undervisning og vurdering. Studenter som er tatt opp til studieprogram som vedtas nedlagt, har rett til å fullføre dette i samsvar med vedtak om overgangstid. Ved nedlegging av emner skal det normalt avholdes vurdering i emnet i ett eller to påfølgende semestre etter siste undervisningssemester.»

I medhald av dette gjeld at det, ved behov, også må haldast eksamen i emnet hausten 2023 og våren 2024. Studieadministrasjonen opplyser likevel at alle studentar som var melde til emnet våren 2023 møtte og bestod eksamen, og at ein til no ikkje har motteke førespurnader om høvet til å forbetra karakteren i emnet. Det er difor ikkje noko som tyder på at det vil bli behov for å tilby eksamen i emnet fleire gongar.

Framlegg til uttale:

Studieutvalet oppfordrar fakultetsstyret til å leggja ned emnet JUS295-2-A Legal Technology: Artificial Intelligence and Law med direkte verknad. Siste semester med undervisning i emnet var våren 2023. Ved behov skal det haldast eksamen hausten 2023 og våren 2024 i tråd med §3-2-4 i studieforskrifta.

8.11.2023
INTØ/CHO/KJESO/MAFR

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 69/23-6
Møtedato: 22.11.2023
Journalnummer: 2023/1

Utlysning av vitenskapelige stillinger – studieåret 2023/2024

---

1. Bakgrunn

Fakultetet har de senere årene etablert en rutine i forkant av nye utlysninger. Denne innebærer at det innhentes uttalelser fra de emneansvarlige for å kartlegge behovet for undervisningsressurser og fra forskergruppelederne for å kartlegge behovet for ny forskningskapasitet. Uttalelsene fra de emneansvarlige legges så frem for Studieutvalget som foretar en helhetlig vurdering av behovet for undervisningskapasitet. Tilsvarende legges uttalelsene fra forskergruppelederne frem for Forskningsutvalget som foretar en samlet vurdering av behovet for forskningskompetanse. Prosessen ble forankret i styresak 78/17, (vedlegg 1). I tråd med denne vil det i utlysningsteksten bli stilt krav om at den som ansettes kan undervise i obligatoriske fag på studieordningen. Fakultetet har innhentet uttalelser i henhold til ovennevnte rutine med frist 15. november 2023.

2. Innspill fra emneansvarlige og forskergrupper

Fakultetet mottok 8 innspill fra følgende emneansvarlige og forskergrupper:

- Emneansvarlige for JUS213 Erstatningsrett, Anne Marie Frøseth og Knut Martin Tande
- Emneansvarlig for JUS261-2-A Konfliktmegling, Camilla Bernt
- Forskergruppen for velferdsrett, Henriette Sinding Aasen og Bjørn Henning Østenstad
- Emneansvarlige for JUS242 Rettergang, Magne Strandberg og Ørnulf Øyen
- Forskergruppen for Europarett, Ronny Gjendemsjø, Melanie Regine Hack og Christian Franklin
- Forskergruppen for klima-, energi- og miljørett, Ignacio Herrera Anchustegui
- Emneansvarlig på JUS221, Knut Einar Skodvin
- Forskergruppen for formuerett, Hans Fredrik Marthinussen

Hovedpunktene i innspillene oppsummeres i det følgende. Vi viser i tillegg til innspillene i sin helhet som følger samlet i vedlegg 2.

Emneansvarlig for JUS221 Rettsstaten – forskningsfeltet Folkerett

Emneansvarlig for JUS221 Rettsstaten Knut Einar Skodvin ber fakultetet vurdere en utlysning i Folkerett. Det pekes på at spørsmålet om en å foreta en slik utlysning vil avhenge om fakultetet ønsker et fagmiljø i Folkerett. Skodvin uttaler blant annet:

«Hovudsynet det skal søkast gjerast greie for i denne uttalen er at folkeretten som fagfelt er marginalt ved fakultetet. Fakultetet nærmar seg no eit vegskille der fakultetet må ta eit val om ein ynskjer eit, om enn lite, fagmiljø for folkerett ved fakultetet. Eventuelt om fakultetet ynskjer den allmenne folkeretten overlate til dei andre akademiske miljøa i Noreg.»

Undervisningsbehovet i folkerett er beskjedent pr i dag, men Skodvin ønsker å utvikle et emne på femte studieår på 20 studiepoeng. Da er en avhengig av personer som kan drive forskningsbasert undervisning på fagfeltet og en rekruttering innrettet mot folkerett kan legge til rette for det.

Det vises også til undervisningsbehovet innenfor etter- og videreutdanning og særlig den etablerte erfaringebaserte masteren i «operativ leiing og myndeutøving» som kan ha et stort potensiale dersom Sjøforsvaret også kan legge til rette for rekruttering også fra denne forsvarsgrenen.

Forskergruppen for Europarett (BERG), BECCLE og CENTENOL.

Det foreslås å innrette en stilling mot fagområdet offentlige anskaffelser. Det vises til at et av prosjektene som fikk tilslag om nettverksmidler fra Forskningsrådet i etterkant av JUREVAL, var prosjektet «en grønnere markedsrett». Dette prosjektets faglige innhold er knyttet til konkurranserett og offentlige anskaffelser. Prosjektets langsiktige målsetning er å få tilslag på eksterntfinansiering fra forskningsrådet til forskning på en grønnere markedsrett. Anskaffelsesretten spiller en sentral rolle i dette prosjektet. Det fremholdes at fakultetet er avhengig av å ha en fast ansatt med anskaffelsesrett som forskningsfelt. for å kunne realisere denne målsetningen er. Per i dag har fakultetet ingen fast ansatte med anskaffelsesrett som sitt forskningsfelt og dette feltet ivaretas av personer i midlertidige stillinger.

Det vises videre til at en slik utlysning passer også inn i fakultetets strategiplan, hvor et av de faglige tyngdepunktene er «Rammevilkår for næringsverksemd og nyskaping». Det vises til at forskning på offentlige anskaffelser bidrar til å realisere dette gjennom at:

«Det offentlige kjøper fra privat næringsvirksomhet for over 600 mrd årlig, i EU over 2000 mrd EUR (14 % GDP).

Kunnskap om regelverket om offentlige anskaffelser bidrar til å «skape gode rettslege rammevilkår for nyskaping og initiativ» i næringslivet for å finne fremtidsrettede løsninger på samfunnets utfordringer, jf. fakultetets strategi, som grønt skifte. Se også den faglige innretningen på prosjektet «En grønnere markedsrett».

Rettsfeltet offentlige anskaffelser er videre «komplekse nasjonale og internasjonale regelverk [som] er avgjerande for å kunne realisere dette». Forutberegnelighet er viktig for at det private ønsker å bli med. Da er forskning og formidling påkrevd.»

Videre heter det at opprettholdelsen av fakultetets fagmiljø innenfor offentlige anskaffelser er også viktig med tanke på fakultetets samarbeid med KOFA og Klagenemndssekretariatet, og fakultetets rolle i Anskaffelsesakademiet. Dersom de midlertidige stillingene ikke erstattes av

faste stillinger, står fakultetet i fare for å bli erstattet av andre juridiske fakulteter eller institutter i disse samarbeidene. Begge personene ved fakultetet som har offentlige anskaffelser som sitt primære forskningsfelt, er i dag ansatt i midlertidige stillinger som utløper innen i overkant av ett år.

Når det gjelder undervisningsbehovet, så er ikke offentlige anskaffelser et obligatorisk emne ved fakultetet. Derimot er EU & EEA Public Procurement et populært valgemed for studentene, både norske studenter og utvekslingsstudenter. Faget er også planlagt som en del av den kommende LLM graden i EØS-rett. Det er forskergruppens klare oppfatning at det derfor er viktig å opprettholde undervisningstilbudet i dette faget, og det fordrer igjen at fakultetet har ansatte med offentlige anskaffelser som sitt primære forskningsfelt. Om ikke, blir det ikke mulig å tilby forskningsbasert undervisning på emnet. Offentlige anskaffelser er også et relativt populært fagfelt for masteroppgaver, som skaper behov for veiledningsressurser. Videre inngår offentlige anskaffelser som fag i ett av fakultetets EVU-programmer.

Endelig viser forskergruppen til at det er mulige søkere til stillingen.

Velferdsrett

Forskergruppen er opptatt av at fakultetet bør sørge for tilstrekkelig framtidig rekruttering til undervisning og forskning i velferdsrett. Forskergruppen mener faget blir stadig viktigere, ikke minst i lys av en samfunnsmessig utvikling der velferdsstatlige prinsipper og regler er på vikende front. Fakultetet i Bergen har hatt og har i dag et sterkt forskningsmiljø på feltet, og er i spørsmål om autonomi og tvang ledende i Norden. Skal dette kunne opprettholdes er det imidlertid viktig å sikre framtidig rekruttering.

Forskergruppen fremholder at fagmiljøet trenger flere forskere med god kjennskap både til forvaltningsrett, velferdsrett, menneskerettigheter og annen internasjonal og europeisk rett, og som kan bruke innsikt fra flere disipliner til faglig nyskaping og utvikling av velferdsrettslige problemstillinger. Det er behov for slik rekruttering i god tid før dagens seniorer går av med pensjon. Forskergruppen vil med sitt innspill signalisere behovet for nyrekruttering i faste stillinger innenfor velferdsrett, og vil komme tilbake til når det kan være passende tidspunkt for utlysninger i så måte.

Erstatningsrett

Forskergruppen for erstatningsrett/emneansvarlige for JUS213 uttaler følgende:

«Som emneansvarlige for JUS213, vil vi vurderer det vil vi har nok seniorkapasitet på kurset i erstatningsrett i overskuelig fremtid. Bjarte Thorson tiltrådte i fast førsteamanuensisstilling 2. oktober, og har allerede tatt på seg flere sentrale undervisningsoppgaver på kurset. Det er først og fremst nye, yngre undervisere til storgrupper det vil være behov for nytt tilskudd av.»

Formuerett

Forskergruppen i formuerett legger til grunn at ledelsen er godt kjent med behovet for rekruttering i de formuerettslige fagene. Formuerettsmiljøet har jevnlig opplevd avgang av fast ansatte i førstestilling, selv om dette har avtatt noe de siste årene. I tiden fremover er det særlig Rune Sæbø og Johan Giertsens relativt nært forestående pensjonering som skaper bekymring.

Forskergruppen anfører at det per dags dato er «få realistiske kandidater», og forskergruppeledelsen er av den oppfatningen at det er for tidlig med en utlysning i formuerett nå. Det vises til at fakultetet har flere talenter både i stipendiat og post.doc-

stillinger, og synes det er viktig at det blir god konkurranse om eventuelle stillinger. I et litt lengre perspektiv, antar forskergruppen at det vil bli mulig å få god konkurranse om utlysninger av faste stillinger.

Emneansvarlig spesialemnet JUS 261-2-A Konfliktmekling og mangeårig ansvarlig for masteroppgaver innen sivilprosess og konfliktløsning

Camilla Bernt foreslår å utlyse en fast stilling til en person som har kompetanse innen samfunnsvitenskapelige forskningsmetoder, og med ekspertise innen konflikthåndtering, særlig mekling. Hun blant annet følgende:

«Jeg har vært opptatt av i en årrekke av at det er behov for å knytte en person med denne typen kompetanse til oss, men nå mener jeg at tiden er moden for dette, ikke minst i kjølvannet av vår nye studiereform, hvor det er ønskelig at kunne tilby studentene å skrive masteroppgaver innenfor samme fagområde som de tar sitt 20 studiepoengs spesialemne. Jeg kommer til å levere en søknad om at Konfliktmekling skal bli med videre som et 20 studiepoengs spesialemne når reformen av 5. studieår trer i kraft.»

Det vises videre til at mye av undervisningen i JUS 261-2-A er utført av eksterne, noe som er lite ønskelig og til at den manglende interne kapasiteten gjør opplegget sårbart. Videre anfører hun:

«Jeg har gjennom årene som ansvarlig for masteroppgaver innen sivilprosess- og konfliktløsning fått en rekke henvendelser fra studenter som ønsker å skrive masteroppgaver om mekling og andre former for alternativ konfliktløsning. Mange av dem har ønsket å skrive oppgaver som fordrer bruk av samfunnsvitenskapelige metoder. Jeg har måttet fraråde de aller fleste å gjøre dette, fordi man må sikre seg at studenten behersker metodene vedkommende ønsker å bruke, og det er behov for å kvalitetssikre valg av problemstillinger og metoder både under utarbeidelsen av prosjektskisse, og under veiledning. Jeg opplever det oftest som lite forsvarlig å overlate disse studentene til eksterne veiledere, og det er heller ikke lett å få tak i kompetente eksterne veiledere med kapasitet til oppdraget. Bruk av samfunnsvitenskapelige metoder i masteroppgaven er også regelmessig et tema når jeg skal hjelpe studenter med problemstillinger mv. innen mer klassiske sivilprosessuelle emner. Jeg antar at andre emneansvarlige for masteroppgaver kan rapportere om det samme. Det er som kjent mange tema innenfor rettsvitenskapen der vi har lite empirisk kunnskap i dag og hvor det ville være interessant for studentene å skrive masteroppgaver.»

Det er etter min vurdering en lite ideell situasjon at studenter som har et engasjement for problemstillinger som fordrer samfunnsvitenskapelige undersøkelser i liten grad har en reell mulighet til å skrive slike masteroppgaver ved fakultetet. Det er behov for empiriske undersøkelser gjort av personer som både forstår jussen og som behersker metodene.»

Bernt viser til at det er en mulig søker til en slik stilling.

Emneansvarlige i Rettergang

Magne Strandberg og Ørnulf Øyen uttaler at undervisningsbehovet i rettergang per dags dato er godt dekket og at det derfor ikke er noe umiddelbart behov for at det utlyses en stilling innen rettergang.

Klima-, energi- og miljørett

Ignacio H. Anchustegui uttaler at forskergruppen ikke vil be om prioritet i utlysningen av to faste stillinger idet forskergruppen de siste årene har opplevd en øking i antall ansatte innen fagområdet.

3. Merknader fra utvalgets leder

Situasjonen på undervisningssiden er ikke slik at det synes påkrevd å be styret om å rette utlysningen inn mot bestemte fagområder. SU bør nok derfor nøye seg med å gjenta at fakultetet har et vedvarende behov for å styrke undervisningskreftene knyttet til de obligatoriske emnene på masterprogrammet, og at det generelt er ønskelig at nye lærekrefter kan undervise på flere av de obligatoriske emnene.

forslag til uttalelse:

Situasjonen på undervisningssiden er ikke slik at SU finner det påkrevd å be styret om å rette utlysningen inn mot bestemte fagområder. SU nøyer seg med å gjenta at fakultetet har et vedvarende behov for å styrke undervisningskreftene knyttet til de obligatoriske emnene på masterprogrammet, og at det generelt er ønskelig at nye lærekrefter kan undervise på flere av de obligatoriske emnene.

13.11.2023
ANNNI/HAF

Vedlegg 1: Styresak 78/17 Utlysning av faste vitenskapelige stillinger

Vedlegg 2: Innspill fra forskergrupper og emneansvarlige

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 69/23-7 endres til 74/23
Møtedato: 22.11.2023
Journalnummer: 2023/1

Endringer i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen H23

Høsten 2023 har vi måttet gå igjennom Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen i forbindelse med at UiB har vedtatt en ny studieforskrift som trer i kraft 1. januar 2024. Det har også vært nødvendig å oppdatere deler av reglementet etter Studieutvalgets vedtak i sak 36/23. Vi anså det som mest hensiktsmessig å legge fram endringene for Studieutvalget samlet i samme sak. I gjennomgangen av reglene har vi også oppdaget småting som har vært modne for oppdatering, uten at det følger av den nye studieforskriften eller Studieutvalgets vedtak i sak 36/23.

I dette saksnotatet gis en kort beskrivelse av endringene som er gjort. Vedlagt ligger en oversikt over reglene som er endret, med endringene markert i rød skrift med understreking, og kommentarer i margin.

[Endringer på grunn av ny studieforskrift](#)

Universitetsstyret vedtok 15.06.2023 ny studieforskrift, «Forskrift om studium ved Universitetet i Bergen», med virkning fra 1. januar 2024. Vi har gått igjennom forskriften og våre egne utfyllende regler for å se hvilke endringer vi må ha på plass før den nye forskriften trer i kraft. Ut over oppdaterte henvisninger er det gjort et par endringer som er verdt å merke seg.

[Etterslep og tap av studieplass](#)

I fakultetets utfyllende regler har vi nå en regel om etterslep (manglende studieprogresjon) som lyder:

«Studenter som har et etterslep på mer enn 60 studiepoeng, mister studieplassen. Hvor særlige grunner foreligger, kan fakultetet etter søknad gjøre unntak fra dette.»

I den nye UiB-forskriften er det tatt inn en regel om tap av studierett i § 4-5 som lyder:

(1) Fakultetet kan trekke tilbake studieretten dersom studenten:

[...]

e) på slutten av studieåret har eit etterslep på meir enn halvparten av normert progresjon for studieprogrammet

Vår vurdering er at vår regel må endres for å være i tråd med den nye regelen i UiB-forskriften. Våre regler kan ikke være strengere overfor studentene enn UiB sin forskrift legger opp til. Formuleringen fra den nye UiB-forskriften er derfor tatt inn i utfyllende regler § 2-6.

Permisjon og «pause fra studiene»

Fakultetet har hatt en regel om «permisjon uten grunn»:

§ 2-6 Permisjon

1. Etter å ha bestått minst 40 studiepoeng av masterstudiet i rettsvitenskap – godskrivinger ikke medregnet – ved Det juridiske fakultet i Bergen, kan studenter innvilges permisjon inntil et helt studieår, uten å oppgi grunn. Søknad må være innkommet innen 1. september for permisjon i høstsemesteret eller hele studieåret, og innen 1. februar for permisjon i vårsemesteret.
2. Permisjon etter denne bestemmelsen kan bare gis en gang i løpet av masterstudiet, jf. grads- og studieforskriftens § 4-7 (7).
3. Permisjon etter (1) ovenfor kan ikke innvilges dersom dette vil innebære at studenten får et studieløp som blir lengre enn ti år.

Under arbeidet med ny studieforskrift ble det påpekt at begrepet permisjon burde forbeholdes de tilfellene hvor en student har en lovfestet rett til permisjon, jf. Universitets- og høyskoleloven § 4-3 e. Studenter som har permisjon etter Universitets- og høyskoleloven § 4-3 e har fortsatt studierett og rett til å gå opp til eksamen, noe som ikke er ønskelig for studenter som har tatt permisjon uten grunn. Det vi tidligere har kalt permisjon uten grunn, skal kalles «pause fra studiene».

Den nye regelen i UiB-forskriften om «pause fra studiene» lyder:

§ 5-3 Pause frå studia

- (1) Studentar på bachelorprogram, integrerte masterprogram og profesjonsstudia har rett til pause frå studia utan grunngeving i to semester.
- (2) Pause inneber at studieretten knytt til det aktuelle studieprogrammet blir suspendert. Pause blir innvilga for eitt eller to semester om gongen og studieretten blir utvida tilsvarande i tid.
- (3) Fakultetet kan i utfyllande reglar vedta at:
  - a) inntil 60 studiepoeng må vere oppnådde før studenten får pause frå studia og
  - b) retten til pause frå studia ikkje gjeld dei fire siste semestera på integrert masterprogram
- (4) Retten til pause frå studia gjeld ikkje for studentar på studieprogram i utøvande og skapande kunst, musikk og design.
- (5) Søknadsfristen for søknader etter denne føresegna er ved fristen for semesterregistrering.

Etter denne regelen er det kun studenter på «integrerte masterprogram» om har rett til pause fra studiene uten grunn. Det vil si at våre studenter på det toårige masterprogrammet MAJUR-2 ikke vil ha kunne søke om pause fra studiene.

Fakultetet har tidligere hatt en begrensning på at studenter bare kan søke en gang om ubegrunnet permisjon. Etter den nye regelen om pause fra studiene i UiB-forskriften kan vi ikke lenger hindre studentene fra å søke to ganger. Det gjelder likevel en begrensning på at

man kun har rett på pause fra studiene inntil to semester, men studentene kan i prinsippet velge å søke to ganger om pause, for ett semester av gangen.

Se §§ 2-7 og 2-8 for de nye reglene om permisjon og pause fra studiene.

Oppfølging av Studieutvalgets vedtak 05.06.2023

Studieutvalget vedtok i sak 36/23 en felles praksis for kontinuasjonseksamen og frivillig gjentak av allerede bestått eksamen i engelskspråklige valg- og spesialemner, med følgende vedtak:

- 1. Kontinuasjonseksamener i engelskspråklige valgfrie emner i masterstudiet i rettsvitenskap avholdes mot slutten av påfølgende semester.*
- 2. Kontinuasjonseksamen avholdes der minst én student som hadde eksamensrett i det umiddelbart foregående semesteret, har "ikke bestått" som resultat, eller har gyldig fravær til eksamen.*
- 3. Dersom det avholdes kontinuasjonseksamen på grunn at situasjonen beskrevet i nr. 2, kan alle studenter som hadde eksamensrett det umiddelbart foregående semesteret, som står uten tellende resultat, og med minst ett tellende forsøk, melde seg til kontinuasjonseksamen.*
- 4. Ved eksamen i to deler fremgår det av emnebeskrivelsen for det enkelte emne hvorvidt begge eksamensdeler må avlegges på nytt ved kontinuasjonseksamen.*
- 5. Frivillig gjentak av allerede bestått eksamen i engelskspråklige valgfrie emner gjøres til ordinær eksamen året etter.*
- 6. Ved frivillig gjentak av bestått eksamen i to deler må begge eksamensdeler avlegges på nytt.*

Endringene legges nå fram for SU, og er tatt inn i § 3-6 i utfyllende regler.

Andre endringer

Det er gjort mindre språklige og strukturelle justeringer i teksten der man har funnet grunn til det. Et par endringer er mer materielle, hvor vi har sett behov for å oppdatere regelverket så det gir et riktig bilde av praksis:

- I § 2-9 om særskilt opptak til spesialemner har vi fått med en setning om antallsbegrensninger, og rettet opp i punktet som handler om forhåndskunnskaper.

I kapittel 6 om utveksling har vi lagt inn at vi kun gir forhåndsgodkjenning for fulltidsstudier.

forslag til uttalelse:

Studieutvalget oppfordrer fakultetsstyret til å vedta de foreslåtte endringene i Utfyllende regler ved Det juridiske fakultet.

Vedlegg 1: Endringer i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen H23.

Vedlegg 2: Universitetsstyresak 55/23 hvor «Forskrift om studium ved Universitetet i Bergen» som trer i kraft 1. januar 2024 ble vedtatt.

Vedlegg 1: Endringer i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen H23

Kapittel 1. Virkeområde og regelforvaltning	
<p>§ 1-1 Hjemmel og virkeområde. Forholdet til andre regler</p> <p>Reglene her er vedtatt med hjemmel i «Forskrift om studium ved Universitetet i Bergen», som gjelder for alle studier og eksamener på bachelor- og masternivå ved Universitetet i Bergen.</p> <p>Reglene skal tolkes og anvendes i samsvar med overordnet regelverk i universitets- og høyskoleloven, sentrale forskrifter og UiB-forskriften.</p> <p>Reglene her suppleres av «Studieplan for studieordning av 2003», «Studieplan for MAJUR Rettsvitenskap (jus), master, 5 år», «Studieplan for MAJUR-2 Rettsvitenskap, master, 2 år», «Studieplan for LLM» og emnebeskrivelsene for de enkelte emnene ved fakultetet. For etter- og videreutdanningstilbud kan det gjelde egne regler, se § 7-1.</p>	<p>Oppdatert tittel på forskriften.</p> <p>Lagt inn lenke til studieplanen for LLM som starter opp fra H24.</p>
<p>§ 1-2 Endringer</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vesentlige endringer i reglementet her eller i studieplanene vedtas av fakultetsstyret. Endringer må være vedtatt og publisert i rimelig tid før de trer i kraft. Fakultetsstyret skal i nødvendig utstrekning fastsette overgangsregler. 2. Mindre endringer i reglene her eller i studieplanene vedtas av Studieutvalget. 3. Vedtak om oppretting eller nedlegging av emner vedtas av fakultetsstyret. 4. Endringer i emnebeskrivelsene vedtas av Studieutvalget.	

<p>5. Endringer i studieplanen og i emnebeskrivelsene må være vedtatt og publisert senest fire uker før kurset starter. Unntak fra denne fristen gjøres bare der endringen er nødvendig for at kurset skal kunne gjennomføres på en forsvarlig måte.</p>	
<p>§ 1-3 Terminologi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I reglene her er termen UiB-forskriften en kortform for «Forskrift om studium ved Universitetet i Bergen». 2. "Kurs" er å forstå som "forekomst av emne". 3. «Fakultetet» forstås i reglene her som Det juridiske fakultet ved Universitetet i Bergen. 4. «Studieår» forstås i reglene her som de gruppene av emner som i studieplanen er oppført under overskriftene «Første studieår» til «Femte studieår». 5. MAJUR-2 er en forkortelse som brukes om det toårige masterprogrammet i rettsvitenskap. 6. «Valgemner» forstås i reglene her som de valgfrie emnene på tredje studieår i studieordningen av 2021. 7. «Spesialeemner» forstås i reglene her som de valgfrie emnene på femte studieår. 8. For øvrig skal termer brukt i reglene her, forstås på samme måte som i UiB-forskriften. 	<p>Oppdatert tittel på forskriften. Bruker samme kortform som før.</p>

Kapittel 2. Grad, studierett, utdanningsplan, undervisning og obligatoriske undervisningsaktiviteter. Særsilt opptak til spesialeemner

§ 2-1 Master i rettsvitenskap.

1. Fakultetet tildeler graden master i rettsvitenskap som gir rett til tilsvarende tittel, fastsatt med hjemmel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-2, jf. forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler § 3 nr. 7. Det juridiske fakultet fastsetter i studieplanen hvilke emner som inngår i studiet og den rekkefølge emnene skal tas i.

2. Femårig integrert master i rettsvitenskap:

Normert studietid er fem år. Hvert studieår er 60 studiepoeng, og graden er 300 studiepoeng (ECTS).

3. **Toårig masterprogram** ([MAJUR-2](#)): Normert studietid er to år. Hvert studieår er 60 studiepoeng og graden er 120 studiepoeng (ECTS). Masterprogrammet er sammenfallende med fjerde og femte studieår i det femårige programmet.

§ 2-2 Krav om engelskspråklig emne

1. Krav om engelskspråklig emne på

studieordningen av 2003: For studenter som ikke velger utvekslingsopphold i løpet av fjerde eller femte studieår og tar emner der undervisningsspråket er ikke-skandinaviske, skal ett av spesialemnene i graden ha engelsk som undervisnings- og eksamensspråk.

Kravet om engelskspråklig spesialemne gjelder ikke for studenter som velger å skrive masteroppgave på 60 eller 70 studiepoeng, eller for studenter som velger en av følgende kombinasjoner av spesialemner på til sammen 30 studiepoeng:

a. [JUS254-2-A](#) Politirett og [JUS255-2-A](#) Påtalerett,

b. [JUS256-2-A](#) Skatterett I, [JUS256-2-B](#) Skatterett II, [JUS257-2-A](#) Grunnleggende selskapsrett og [JUS257-2-B](#) Aksjeselskapsrett - fordjuping (tre av fire)

Omfanget av gradene og kravet til engelskspråklig emne er delt opp i hver sin paragraf.

<p>c. JUS260-2-A Design- og patentrett, JUS260-2-B Opphavsrett, JUS260-2-C Kjenneteiknsrett og JUS260-2-D Marknadsføringsrett (tre av fire)</p> <p>d. JUS325 Rettshjelp</p> <p>e. Der JUS330-A EEA Moot Court foregår på engelsk, og emnet inngår i mastergraden i rettsvitenskap, vil det samtidig oppfylle krav til engelsk spesialemne.</p> <p>2. Krav om engelskspråklig emne på studieordningen av 2021: For studenter som ikke velger utvekslingsopphold i løpet av tredje studieår, skal minst ett av valgemnene på tredje studieår ha engelsk som undervisnings- og eksamensspråk.</p> <p>For studenter som ikke velger utvekslingsopphold i løpet av femte studieår, skal minst ett av spesialemnene på femte studieår ha engelsk som undervisnings- og eksamensspråk.</p>	
<p>§ 2-3 Ytre grense for studierett og utdanningsplan. Tilpasset utdanningsplan</p> <p>1. Hovedregel om studierettens varighet og utdanningsplan</p> <p>a. Studieretten ved masterprogrammet varer i henholdsvis to år for MAJUR-2 eller fem år for femårig masterprogram, fra og med det året det er gitt opptak.</p> <p>b. Utdanningsplanen fastsettes i henhold til studieplanen som gjelder for studieordningen studenten er tatt opp til; femårig masterprogram av 2003, femårig masterprogram av 2021, eller MAJUR-2.</p> <p>2. Tilpasset utdanningsplan</p>	<p>Oppdatert paragrafnummer, rettet en skrivefeil og oppdatert henvisning til UiB-forskriften.</p>

a. Fakultetet kan etter søknad fastsette en avvikende utdanningsplan for den enkelte student, for eksempel hvor vedkommende er fritatt fra visse emner på grunn av innvilget [godkjenning](#), jf. kapittel 5, eller hvor studenten på grunn av sykdom eller andre tungtveiende grunner ikke kan eller har kunnet følge den ordinære utdanningsplanen. I disse tilfellene kan fakultetet gi forlenget studierett og dermed fravike regelen i punkt 1 ovenfor.

b. Fakultetet kan ikke fastsette en utdanningsplan som medfører at studieretten varer lenger enn ti år for femårig masterprogram, eller fire år for [MAJUR-2](#), jf. UiB-forskriften [§ 4-5 e](#), med mindre det foreligger særlige grunner.

c. Et vedtak om faglig godkjenning av tidligere utdanning kan medføre at studieretten varer kortere enn to år for [MAJUR-2](#) eller fem år for femårig masterprogram.

§ 2-4 Ytre grense for studierett og utdanningsplan for studenter som tidligere har bestått emner i masterprogrammet

1. Studenter som tidligere har hatt studierett og/eller vært semesterregistrert i masterprogrammet i rettsvitenskap ved fakultetet, kan søke nytt opptak og fortsette studiet forutsatt at samlet studietid ikke overskrider ti år, eller fire år for [MAJUR-2](#). Fakultetet kan gjøre unntak fra dette når særlige grunner foreligger.

2. Som studietid regnes alle semestre man er registrert på [studiet](#), og/eller er tatt opp til undervisning i emner på [studiet](#) og/eller er vurderingsmeldt i emner på [studiet](#).

3. Emner bestått under tidligere studierett innpasses etter bestemmelsene i § 5-8.

Oppdatert paragrafnummer, byttet ut «rettsstudiet» med «studiet» i nr. 2. Oppdatert henvisning til UiB-forskriften.

4. Ved frivillig gjentak av eksamen, vil alle eksamener og eksamensforsøk i emner som kan inngå i mastergraden i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet i Bergen telle med, jf. UiB-forskriften § 8-1 nr. 1.

§ 2-5 Almennelige regler om undervisning og obligatoriske undervisningsaktiviteter

1. Studieplanen angir hvilke undervisningsformer som brukes i masterprogrammet. Emnebeskrivelsene angir hvilke undervisningsformer som brukes for det enkelte emne, og hvilke obligatoriske undervisningsaktiviteter som gjelder. Med mindre noe annet er bestemt i emnebeskrivelsen, gjelder reglene i (2) til (5) nedenfor.

2. Kurset kan ikke godkjennes og sensur ikke fastsettes uten at studenten har oppfylt de obligatoriske undervisningsaktivitetene som er fastsatt for emnet. Dette gjelder selv om manglende deltakelse skyldes forhold utenfor studentens kontroll. Obligatoriske undervisningsaktiviteter går fram av emnebeskrivelsen.

Gyldig fremmøte registreres kun i den gruppen studenten er tildelt av fakultetet. En gruppeleder kan når som helst foreta navneoppbrytning og vise bort studenter som ikke tilhører gruppen.

Gyldig eksamensmelding i emnet på eksamenstidspunktet det aktuelle semesteret er et vilkår for at kurset kan godkjennes.

4. Minimumskrav til deltakelse i de obligatoriske undervisningsaktivitetene

a. Dersom emnet har obligatorisk kursoppgave, skal denne være levert og godkjent før eksamen. Eventuelle unntak framgår av emnebeskrivelsen.

Obligatoriske undervisningsaktiviteter skal gjennomføres til de tider og frister som fremgår i emnebeskrivelsen, eller kunngjøres i løpet av kurset.

Språklig oppdatering
«forhold studenten ikke kan lastes for» byttet ut med «utenfor studentens kontroll»

I punkt 4 til 7 er det lagt til nye overskrifter og ommøblert på rekkefølgen for å skape bedre sammenheng og oversikt. Henvisningen til UiB-forskriften i punkt 7 er oppdatert.

b. Obligatoriske emner på første til tredje studieår

Inntil 25 % avvik fra full deltakelse aksepteres. Deltakelsen regnes ut som fastsatt i "Retningslinjer for utrekning av obligatorisk deltaking".

c. Valgfrie emner på tredje og femte studieår.

Minimumskravet til deltakelse i obligatorisk undervisning fremgår av emnebeskrivelsen.

5. Er deltakelsen ikke tilstrekkelig til at kurset kan godkjennes, skal studenten få melding om dette senest dagen før avsluttende eksamen.

Obligatoriske undervisningsaktiviteter kan imidlertid underkjennes også i ettertid, jf. forvaltningsloven § 35.

6. Individuelt tilpassede obligatoriske undervisningsaktiviteter:

Det gis ikke fritak for obligatoriske undervisningsaktiviteter.

Etter søknad kan fakultetet utforme individuelt tilpassede obligatoriske undervisningsaktiviteter når studenten har dokumentert at han eller hun ikke uten urimelig belastning har mulighet til å oppfylle krav til deltakelse på grunn av egen eller nærstående persons sykdom, repetisjonsøvelser i forsvaret, omsorg for egne barn i forbindelse med fødsel eller adopsjon, eller av andre vektige faglige eller velferdsmessige grunner. Søknad om slik tilpassing må være fakultetet i hende senest tre uker før eksamen og i tide til at tilpasningen faktisk kan gjennomføres før eksamen.

Tilpassede undervisningsaktiviteter skal sikre at læringsmål, læringsutbytte og samlet arbeidsbelastning opprettholdes.

7. Sykdom under obligatorisk kursoppgave:

Ved sykdom eller annet gyldig fravær under skriveperioden for en obligatorisk oppgave kan skriveperioden forlenges med inntil tre kalenderdager.

Skriveperioden kan ikke forlenges ut over tidspunktet for publisering av retteveiledningen, som normalt er tre dager etter innleveringsfristen. Fakultetet utarbeider ikke en ny oppgave før ved neste ordinære gjennomføring av emnet.

Fraværet må meldes fakultetet senest ved ordinær innleveringsfrist. I tilfeller hvor det dokumenteres at akutt sykdom eller andre uforutsette forhold gjør dette umulig, må fakultetet underrettes så snart forholdene tillater.

Dokumentasjon av sykdom må eksplisitt angi at studenten var ute av stand til å gjennomføre oppgaven innen ordinær frist på grunn av sykdom, samt tidsrommet for sykdommen. Annet gyldig fravær må dokumenteres i tråd med kravene i UiB-forskriften [§ 5-5](#). Dokumentasjon for fraværet må sendes fakultetet så snart som mulig og senest to uker etter ordinær innleveringsfrist for oppgaven.

8. Følgende gjelder ved synkron digital undervisning, det vil si undervisning som skjer i sanntid:

a) Studenter deltar med kamera.

b) Obligatorisk undervisning registreres ikke som godkjent dersom studenten i en betydelig del av tiden velger å ikke rette seg etter anvisning om kamera.

§ 2-6 Revisjon av utdanningsplan. Tap av studieplass

1. Hvis en student ikke har fått godkjent et kurs, skal fakultetet fastsette en revidert utdanningsplan for vedkommende. Ved etterslep på mer enn 20 studiepoeng kan studenten flyttes ned ett årskull, jf. studieplanens regler om rekkefølge og progresjon. [JUS100](#) EXFAC - Innføring i juridisk metode må være bestått før man kan begynne på andre studieår. Dersom [JUS100](#) EXFAC - Innføring i juridisk metode er det eneste emnet en student mangler fra første studieår, kan fakultetet etter søknad gjøre unntak fra dette.

Examen philosophicum må være bestått før man begynner på tredje studieår. Dersom Examen philosophicum er det eneste emnet studenten mangler fra første og andre studieår, kan fakultetet etter søknad gjøre unntak fra dette.

2. Endring i utdanningsplan medfører ikke noen tilsvarende endring med hensyn til hvilket studieår de enkelte emner tilhører etter studieplanen, jf. § 1-3(4).

3. Studenter som på slutten av studieåret har et etterslep på mer enn halvparten av normert progresjon for studieprogrammet, eller som ikke består studiepoenggivende emner i to semester på rad, mister studieplassen, jf. UiB-forskriften § 4-5. Fakultetet kan etter søknad gjøre unntak, der særlige grunner foreligger.

4. Oppfølgingen av utdanningsplanene skjer i høstsemesteret, etter avsluttet studieår.

Punkt 3:
Oppdatert i tråd med
UiB-forskriftens regel i
§ 4-5 som beskrevet i
saksnotatet.

§ 2-7 Permisjon

Permisjon fra studiene reguleres av UiB-forskriften § 5-2.

§ 2-8 Pause fra studiene

1. Etter å ha bestått minst 40 studiepoeng av det femårige integrerte masterstudiet i rettsvitenskap ved UiB ikke medregnet faglig godkjenning, kan studenter innvilges pause fra studiene inntil to semester, uten å oppgi grunn. Fristen for å søke om pause fra studiene er 1. september for pause fra studiene fra og med høstsemesteret, og 1. februar for pause fra studiene fra og med vårsemesteret.

2. Pause fra studiene etter (1) ovenfor kan ikke innvilges dersom dette vil innebære at studenten får et studieløp som blir lengre enn ti år.

Vi har ikke hatt egne regler om begrunnet permisjon i utfyllende regler tidligere, men når begrepsbruken endrer seg tenker vi det er lurt med en henvisning her.

Regelen om pause fra studiene er oppdatert som beskrevet i saksnotatet.

§ 2-9 Særskilt opptak til spesialemer

1. Fakultetet tar opp studenter til spesialemer to ganger i året, gjennom lokalt opptak. Fristen for slik søknad er 15. august for høstsemesteret og 15. januar for vårsemesteret.

2. For studenter som semesteret før har strøket på eksamen i et spesialemer, er søknadsfristene for særskilt opptak til samme emne det påfølgende semester 1. september for høstsemesteret og 1. februar for vårsemesteret. Særskilt søknadsfrist gjelder ikke

Oppdatert
paragrafnummer

<p>ved frivillig gjentak.</p> <p>3. Cand.jur. og Master i rettsvitenskap samt studenter som har fullført minst tre års jusstudier får opptak. <u>Antallsbegrensninger kan forekomme i enkelte emner og framgår av emnebeskrivelsen.</u></p> <p>4. <u>Øvrige søkere henvises til de enkelte emnebeskrivelsenes punkt om «Krav til forkunnskaper», for å se om de oppfyller emnets krav til opptak.</u></p>	<p>Lagt inn en presisering om antallsbegrensning og krav til forkunnskaper. Punkt 4. lød tidligere «For øvrige søkere foretas en konkret faglig vurdering av forkunnskaper.», som ikke er sånn opptaket har vært gjennomført.</p>
<p>§ 2-10 Lyd- og bildeopptak av undervisning</p> <p>1. Det kan ikke gjøres lyd- og/eller bildeopptak av forelesninger uten at foreleser eksplisitt tillater det. Slik tillatelse skal i så fall gjelde alle studenter i lokalet, og tillatelsen gjelder for en forelesningsrekke til den eventuelt tilbakekalles.</p> <p>2. Det er ikke tillatt med lyd- eller bildeopptak fra storgrupper eller arbeidsgrupper, eller fra seminarer. Studenter som handler i strid med dette forbudet, vil ikke få oppmøtet fra det aktuelle gruppemøtet registrert, og kan i tillegg bortvises fra gruppemøtet av gruppelederen.</p> <p>3. Der det er tvil om undervisningen er forelesning eller noe annet, anses den i denne sammenhengen å være forelesning.</p>	<p>Oppdatert paragrafnummer og overskriften for å være tydelig på hva slags «opptak» det er snakk om, ikke opptak til undervisning som i § 2-9.</p>

<p>Kapittel 3. Eksamen; rettigheter og plikter for studentene</p>	
<p>§ 3-1 Definisjoner</p> <p>1. «Eksamen» forstås i reglene her som <u>all prøving som virker inn på karakteren i emnet, inkludert innleveringer</u></p>	<p>Oppdatert henvisning og definisjonen av «eksamen» i tråd med UiB-forskriften §§ 7-1 og 7-2. Tidligere</p>

<p><u>og mappevurderinger, jf. UiB-forskriften §§ 7-1 og 7-2.</u> Obligatoriske undervisningsaktiviteter som ikke inngår i grunnlaget for karaktersetting er ikke omfattet.</p> <p>2. «Ordinær eksamen» forstås i reglene her som eksamen som avholdes i løpet av eller umiddelbart etter kurset eller ved semesterslutt i ordinært semester, slik det er angitt i emnebeskrivelsen.</p> <p>3. «Kontinuasjoneksamen» forstås i reglene her som eksamen som tilbys studenter som ikke fullførte eller bestod ordinær eksamen, jf. punkt 2 over.</p> <p>4. «Frivillig gjentak» forstås i reglene her som nytt tellende forsøk til en eksamen som er bestått fra før.</p>	<p>definisjon her: ««Eksamen» forstås i reglene her som eksamensformer, så som avsluttende skoleeksamen, hjemmeeksamen, mappevurdering, deleksamen osv., slik de er angitt i UiB-forskriften kapittel 6.»</p>
<p>§ 3-2 Hovedregel om adgang til eksamen</p> <p>1. For å ha rett til å delta ved ordinær eksamen, kreves det at studenten:</p> <p>a. Har oppfylt de alminnelige reglene om studierett, semesterregistrering osv., slik de går fram av UiB-forskriften <u>kap. 4</u>.</p> <p>b. Har gyldig vurderingsmelding på tidspunktet for ordinær eksamen i emnet.</p> <p>c. Har fått godkjent nødvendige obligatoriske undervisningsaktiviteter i samsvar med studieplanen, emnebeskrivelsen og reglene her.</p> <p>2. Rett til å delta ved kontinuasjonseksamen gjelder bare for studenter som hadde gyldig eksamensrett i det umiddelbart foregående studieåret, og som omfattes av reglene i § 3-4 nr. 2, b. nedenfor. De nærmere reglene om kontinuasjonseksamen går fram av §§ 3-4 til 3-7 nedenfor.</p>	<p>Oppdatert henvisning til UiB-forskriften. Fikset en feil i nummereringen.</p>

§ 3-3 til § 3-5: Ingen endringer	
<p>§ 3-6 Kontinuasjoneksamen og frivillig gjentak for <u>engelskspråklige valg- og spesialemer</u></p> <p>1. Obligatoriske undervisningsaktiviteter</p> <p>Det framgår av hver enkelt emnebeskrivelse om kurset har obligatoriske undervisningsaktiviteter. Der det er vedtatt obligatoriske undervisningsaktiviteter, kommer bestemmelsene i § 3-4 nr. 1, § 3-4 nr. 2, a, og § 3-5 nr. 1, a til anvendelse. For innreisende utvekslingsstudenter kan det gis anledning til å gjenta obligatoriske undervisningsaktiviteter i samme semester som de ble underkjent, dersom de faglige kvalitetskravene opprettholdes.</p> <p><u>2. Kontinuasjoneksamen</u></p> <p><u>a. Kontinuasjoneksamener i engelskspråklige val- og spesialemer i masterstudiet i rettsvitenskap avholdes mot slutten av påfølgende semester.</u></p> <p><u>b. Kontinuasjoneksamen avholdes der minst én student som hadde eksamensrett i det umiddelbart foregående semesteret, har "ikke bestått" som resultat, eller har gyldig fravær til eksamen.</u></p> <p><u>c. Dersom det avholdes kontinuasjoneksamen på grunn av situasjonen beskrevet i b, kan alle studenter som hadde eksamensrett det umiddelbart foregående semesteret, som står uten tellende resultat, og med minst ett tellende forsøk, melde seg til kontinuasjoneksamen.</u></p> <p><u>d. Ved eksamen i to deler fremgår det av emnebeskrivelsen for det enkelte emne hvorvidt begge eksamensdeler må avlegges på nytt ved kontinuasjoneksamen.</u></p> <p><u>3. Frivillig gjentak</u></p>	Oppdatert etter vedtak i SU 5.juni 2023, sak 36/23.

a. Frivillig gjentak av allerede bestått eksamen i engelskspråklige valgfrie emner gjøres til ordinær eksamen året etter.

b. Ved frivillig gjentak av bestått eksamen i to deler må begge eksamensdeler avlegges på nytt.

§ 3-7 Felles regler om eksamen og frivillig gjentak

1. Antall vurderingsforsøk

Man kan framstille seg til vurdering i samme emne inntil tre ganger, se punkt 2 nedenfor for tellende forsøk.

2. Tellende forsøk og gyldig fravær

a. Tellende forsøk foreligger der studenten ikke har trukket eksamensmeldingen innen 14 kalenderdager før den fastsatte eksamensdagen eller innen 14 kalenderdager før utlevering av oppgaven til hjemmeeksamen. Dette gjelder både ordinær eksamen og kontinuasjonseksamen.

Det er likevel ikke tellende forsøk der studenten er avskåret fra å avlegge eksamen på grunn av manglende godkjenning av obligatoriske undervisningsaktiviteter.

b. Det er ikke tellende forsøk når studenten dokumenterer gyldig fravær. For gyldig fravær: Se UiB-forskriften [§ 5-5](#) og punkt 3 b nedenfor.

c. Gyldig fravær gir ikke adgang til gjentak utover begrensingene i § 3-5.

3. Hjemmeeksamen – sykdom underveis i skriveperioden

a. Forlengelse av skriveperioden: Dokumentasjon av sykdom for tre eller færre dager av skriveperioden for

Oppdatert henvisning til UiB-forskriften

<p>hjemmeeksamen gir ikke grunnlag for gyldig fravær til eksamen. Det gir i stedet forlengelse av skriveperioden med inntil tre dager. Studenten må søke fakultetet om forlenget skriveperiode senest ved ordinær innleveringsfrist.</p> <p>b. Gyldig fravær: Sykdom for mer enn tre dager av skriveperioden for hjemmeeksamen gir gyldig fravær til eksamen.</p> <p>c. <u>Sykdommen må dokumenteres med attest fra lege eller annen sakkyndig.</u></p> <p>4. Frivillig gjentak</p> <p>a. Ved frivillig gjentak av eksamen blir den beste karakteren tellende.</p> <p>b. Endret vurderingsuttrykk: Hvis vurderingsuttrykket har endret seg (for eksempel fra bestått/ikke bestått til A-F eller omvendt) er det den nyeste karakteren som blir tellende.</p> <p>c. Ved anvendelsen av reglene om frivillig gjentak vil alle tidligere beståtte eksamener være tellende, uavhengig av om studenten i mellomtiden har vært uten og senere har oppnådd ny studierett, jf. likevel § 5-8.</p>	<p>Flyttet kravet til dokumentasjon til eget punkt c.</p>
<p>§ 3-8 Digitale hjelpemidler til eksamen</p> <p>1. Fra studieåret 2020/21 er Lovdata tillatt hjelpemiddel ved skoleeksamen i alle obligatoriske emner ved Det juridiske fakultet.</p> <p>2. Fra studieåret 2021/22 er Lovdata tillatt hjelpemiddel ved skoleeksamen i alle norskspråklige <u>valgemner og</u> spesialemner ved Det juridiske fakultet.</p> <p>3. Øvrige kilder i Lovdata bestemmes av emneansvarlig og publiseres i emnebeskrivelsen senest fire uker før undervisningen i emnet starter. Dette gjelder også</p>	<p>Lagt til «valgemner» i punkt 2.</p>

utvalg gjort av emneansvarlig og eventuelt av studentene selv.

4. Innarbeidelser

1. Fargekoding: Det er ikke tillatt å nytte fargekoding av enkeltord eller bokstaver på en slik måte at det former ord eller tekst som ellers ikke er tillatt som merknad.
2. Referanser: Lovlige referanser skrives i dedikert referansefelt. Det er tillatt å skrive referanser også til hjelpemidler som ikke er tillatt på den aktuelle eksamen. Referansen blir aktiv lenke bare der det vises til et lovlig hjelpemiddel. Det er ikke tillatt å skrive annen tekst enn referanser til øvrige rettskilder i referansefeltet.
3. Fritekst: Det er ingen begrensning på hva som kan skrives i fritekstfeltet. Fritekstfeltet er som hovedregel ikke tilgjengelig på skoleeksamen, men kan tillates av den enkelte emneansvarlige.

5. Kontroll av digitale hjelpemidler – fusk

1. Fakultetet kan kontrollere hvilke innarbeidelser studentene har gjort i Lovdata, som blir tilgjengelig på eksamen. Dette kan gjøres på stikkprøvebasis og/eller der det anes å være grunn til det.
2. Innarbeidelser eller andre tiltak som tar sikte på å omgå begrensingene i hjelpemidler og innarbeidelser eller som faktisk har en slik virkning, vil kunne bli å anse som fusk eller forsøk på fusk, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-7 nr. 1 bokstav b.

<p>§ 3-9 til § 3-13: Ingen endringer</p> <p>Kapittel 4: Ingen endringer</p>	

<p>Kapittel 5. Generelle regler om faglig godkjenning av utdanning fra annen norsk institusjon</p>	
<p>§ 5-1 Rett til faglig godkjenning (godskriving)</p> <p>1. Beståtte emner, fag, eksamener eller prøver fra studier som er akkreditert etter universitets- og høyskoleloven godkjennes som en del av graden i den utstrekning de faglige kravene til tilsvarende emne, fag, eksamen eller prøve er oppfylt, jf. Universitets- og høyskoleloven § 3-5 e nr. 1. For emner, fag, eksamener eller prøver ellers kan det etter søknad gis faglig godkjenning etter samme retningslinjer, jfr. Universitets- og høyskoleloven § 3-5 f. Masteroppgave vurderes etter nærmere kriterier, se § 5-10.</p> <p>2. Følgende prinsipper legges til grunn i vurderingen av "tilsvarende" for faglig godkjenning av eksterne emner, jfr. nr. 1 over:</p> <p>a. Emner som inngår i akkrediterte masterstudier eller bachelorstudier i rettsvitenskap, godkjennes i rettsstudiet i Bergen dersom de oppfyller de faglige kravene for emnet, og ivaretar emnets funksjon i å oppfylle læringsutbyttet på programnivå.</p> <p>b. Emner som ikke inngår i akkrediterte masterstudier eller bachelorstudier i rettsvitenskap, godkjennes som hovedregel ikke for emner i rettsstudiet i Bergen. Konkrete</p>	<p>Rettet i skrivefeil</p>

<p>unntak kan gjøres der emnet i snever forstand tilsvarer det aktuelle emnet her med hensyn til innhold, omfang og dybde.</p> <p>3. Forhåndsgodkjente emner fra andre institusjoner publiseres på fakultetets nettside.</p>	
<p>§ 5-2 Faglig godkjenning av valgemner og spesialeemner</p> <p>1. Generelt</p> <p>a. Emner som helt eller delvis har samme faginnhold som de obligatoriske emnene i studieplanen godkjennes ikke som valgbare emner i graden, med mindre det godtgjøres at emnet i hovedsak er ulikt det obligatoriske emnet. Emner som også tilbys som valg- eller spesialeemne ved fakultetet godkjennes under forutsetning av at samme emne ikke er bestått som valg- eller spesialeemne ved UiB.</p> <p>b. Emner på bachelornivå kan ikke faglig godkjennes som spesialeemner på masternivå i masterstudiet i rettsvitenskap. Godkjenning av enkelte emner innebærer likevel avkortning i studiepoeng for enkelte spesialeemner på masternivå, jf. Universitets- og høyskoleloven § 3-5 e nr. 3. Dette gjelder også der emnet på bachelornivå har inngått i grunnlaget for opptak til toårig masterprogram.</p> <p>2. Studieordningen av 2021 - Valgemner på tredje studieår <u>som enkeltstående emner</u></p> <p>a. Norskspråklige valgemner på minst bachelornivå fra andre norske institusjoner godkjennes som valgemne på tredje studieår dersom de tilsvarer ett av de norske valgemnene på tredje studieår etter en sammenligning av læringsutbyttet. Andre norske valgemner på bachelornivå gir ikke godkjenning av norsk valgemne på tredje studieår.</p>	<p>Endret overskriften i punkt 2 og lagt til et punkt d for å få fram at vurderingen er annerledes når studentene søker om godkjenning av en fullført bachelorgrad.</p>

b. Godkjenning som innebærer fritak for norskspråklig valgemne på tredje studieår gis bare der emnet som det søkes godkjenning for bidrar til å oppfylle semesterets overordnede læringsmål om internasjonalisering.

c. Engelskspråklige valgemner på minst bachelornivå fra andre norske institusjoner godkjennes som valgemne på tredje studieår i den grad emnets læringsmål og undervisningsform er egnet til å sikre målet om internasjonalisering på lik linje med de engelske valgemnene på tredje studieår ved fakultetet.

d. Studenter kan likevel få godkjent de tre første studieårene på bakgrunn av en gjennomført bachelorgrad, selv om denne inneholder valgemner som ikke oppfyller kravene i a.-c. som enkeltstående emner.

3. Studieordningen av 2021 - Studier fra utlandet på tredje studieår

Tidligere gjennomførte studier i utlandet på bachelornivå tilsvarende minimum 30 ECTS godkjennes som 6. semester der kravene i §§ 6-1 og 6-3 er oppfylt. Dersom tidligere studier i utlandet tilsvarer 30 ECTS, gis det faglig godkjenning for [JUS233](#), og studentene må ta et ekstra valgbart emne i løpet av studiet for å kompensere for de to studiepoengene som mangler. Dersom studiene fra utlandet er på 32 studiepoeng eller mer, og oppfyller kravene i §§ 6-1 og 6-3, godkjennes hele 6. semester, inkludert emnet [JUS233](#) Komparativ rett.

4. Studieordningen av 2003 - Spesialemner på femte studieår

Spesialemner på masternivå ved Det juridiske fakultet i Oslo som kan inngå i mastergraden der, og spesialemner på masternivå ved Det juridiske fakultet i Tromsø som kan inngå i mastergraden der, godkjennes som spesialemner i mastergraden ved Det

<p>juridiske fakultet i Bergen.</p> <p>5. Studieordningen av 2021 - Spesialemner på femte studieår</p> <p>Regler om faglig godkjenning av emner på femte studieår i studieordningen av 2021 vil vedtas når arbeidet med utforming av nytt femte studieår er avsluttet.</p>	
<p>§ 5-3 til § 5-7: Ikke noe nytt</p> <p>§ 5-8 fjernet</p>	<p>§ 5-8 om omfangsmessig grense for faglig godkjenning fjernet fordi kravet om tilknytning reguleres i UiB-forskriften og godkjenningforskriften.</p>
<p>§ 5-8 Tidsmessig grense for faglig godkjenning</p> <p>Masteroppgave og eksamener ved norsk juridisk fakultet som er bestått de siste ti år, kan inngå i mastergraden i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen. Etter søknad kan fakultetet godkjenne at også eksamener som er eldre enn ti år inngår i graden.</p>	<p>Endret paragrafnummer.</p>
<p>§ 5-9 Eksamener fra studieordningen av 2003</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studenter som har bestått Examen philosophicum og/eller Examen facultatum tidligere, er fritatt for disse emnene i studieordningen av 2021. Første og/eller andre studieår i masterstudiet i rettsvitenskap vil for disse studentene utgjøre 50 studiepoeng. 2. Studenter som har første studieår fra studieordningen av 2003 får godkjent JUS211 Familie- og arverett, JUS212 Avtalerett og JUS215 Juridisk 	<p>Endret paragrafnummer. Byttet ordet «etter» med «i» og «fra».</p>

<p>metode i studieordningen av 2021.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Studenter som har første og andre studieår fra studieordningen av 2003, får godkjent første og andre studieår i studieordningen av 2021. Disse studentene må ta JUS2307 Introduction to European Human Rights, eller tilsvarende emne under utveksling, som en del av sitt tredje studieår. 4. Første til tredje studieår fra studieordningen av 2003 godkjennes som første til tredje studieår i studieordningen av 2021. 5. Første til fjerde studieår fra studieordningen av 2003 godkjennes som første til fjerde studieår i studieordningen av 2021. 	
<p>§ 5-10 Faglig godkjenning av masteroppgave</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Masteroppgave (30 eller 60 studiepoeng) godkjennes dersom studenten har bestått tilsvarende prøve ved norsk eller utenlandsk lærested i form av selvstendige skriftlige arbeider <u>som oppfyller kravene som gjelder for masteroppgave på 30 eller 60 studiepoeng.</u> 2. Ved vurdering av om et skriftlig arbeid oppfyller kravene som gjelder for masteroppgave, legges det vekt på innhold, omfang og dybde. Omfang gjelder både antall ord og antall studiepoeng. <u>Veiledende ordgrense for masteroppgave på 30 studiepoeng er 12 000 ord. Fakultetet kan likevel godkjenne et selvstendig skriftlig arbeid på minimum 10 000 ord.</u> Ved vurdering av antall studiepoeng kan semesteret ses under ett. 3. For at et selvstendig skriftlig arbeid skal kunne godkjennes som masteroppgave, må oppgaven gjelde 	<p>Ryddet i formuleringer. «som i hovedsak tilsvarende» er byttet ut med «som oppfyller kravene som gjelder for».</p> <p>Nærmere om vurderingsmomentene er flyttet til et eget punkt 2, med noen presiseringer om praksis rundt godkjenning av masteroppgaver.</p> <p>Tidligere punkt 2 og 3 blir nå punkt 3 og 4 pga. nytt punkt 2.</p>

rettsvitenskapelige spørsmål.

4. Dersom en oppgave som nevnt i nr. 1 til 3 er produsert under et utvekslingsopphold som er forhåndsgodkjent av fakultetet, bortfaller retten til å delta i [JUS396/JUS397/JUS399](#) Masteroppgave ved fakultetet.

~~4. Ved forhåndsgodkjenning av utvekslingsopphold kan det stilles vilkår om at studenten skal skrive masteroppgave som del av oppholdet.~~

=

~~5. For studenter på studieordningen av 2003 gjelder følgende:~~

~~a. Unntaksvis kan flere mindre arbeider gi grunnlag for faglig godkjenning av masteroppgave. Dette gjelder bare der institusjonen arbeidene er gjennomført, ikke har tilbud om større arbeider med mer faglig fordypning. Der oppgaven er satt sammen av flere selvstendige tekster, kreves i tillegg et refleksjonsnotat på minst 1500 ord hvor studenten gjør nærmere rede for helheten og drøfter metodespørsmål som arbeidet med tekstene har aktualisert. De faglige kravene finner du ved å klikke på denne lenken.~~

~~b. Fullførte masterprogrammer i juridiske fag (LLM eller tilsvarende) med et samlet omfang på minimum 60 ECTS/60 studiepoeng godkjennes som både spesialemerne (30 studiepoeng) og masteroppgave dersom det inngår et selvstendig skriftlig arbeider på minimum 10 000 ord.~~

Tidligere punkt 4 er slettet fordi det anses dekket av §6-2-2 i kapittelet om utveksling.

Tidligere punkt 5 a) er slettet idet unntaket om at flere mindre arbeid kan gi grunnlag for faglig godkjenning av masteroppgave ikke lenger anses verken som faglig forsvarlig eller som nødvendig for å legge til rette for at studentene kan skrive masteroppgave under utveksling. Det finnes i dag gode muligheter for å skrive én stor oppgave under utveksling.

Tidligere punkt 5b) er slettet idet innholdet anses dekket av §§ 5-10-1 og kapittel 6.

Kapittel 6. Utveksling

§ 6-1: Ikke noe nytt bortsett fra en oppdatering i henvisninger

Henvisning i §6-1-2-d) og §6-1-3-d) endres fra §5-11 til §5-10.

§ 6-2 Grenser for nominasjon til utveksling, forhåndsgodkjenning og faglig godkjenning – studieordning av 2003

1. Det kan gis forhåndsgodkjenning for – og senere faglig godkjenning av – emner tilsvarende 30 studiepoeng spesialemer, og/eller skriftlig arbeid tilsvarende masteroppgaven (30 studiepoeng). Disse skal inngå i graden jf. § 8-1 nr. 5.
2. En student som ifølge utdanningsplanen ligger an til å bestå 30 studiepoeng på femte studieår før utveksling, kan kun få nominasjon til utveksling, og senere forhåndsgodkjenning av emner, i ett semester, eller et LLM-program. Dersom studenten har bestått 30 studiepoeng spesialemer, forutsetter nominasjon og forhåndsgodkjenning at utveksling skal skje til et universitet der det er mulig å gjennomføre skriftlig arbeid tilsvarende masteroppgaven.
3. Studenter som oppfyller kravene til 30 studiepoeng med spesialemer i graden, men som enda ikke oppfyller kravet til engelsk spesialemerne blir ikke nominert til utveksling for å ta ytterligere spesialemer.
4. Ved forhåndsgodkjenning av delstudier i skandinavisk-språklige land må minst ett av emnene ha ikke-skandinavisk undervisningsspråk.
5. Reglene for faglig godkjenning av masteroppgave i § 5-10 gjelder også for studenter på utveksling.

6. Fakultetet gir bare forhåndsgodkjenning for fulltidsstudier.

§ 6-3 Grenser for nominasjon til utveksling, forhåndsgodkjenning og faglig godkjenning – studieordningen av 2021

Lagt til punkt om at fakultetet bare gir forhåndsgodkjenning for fulltidsstudier i §§6-2 og 6-3.

1. Utveksling på tredje studieår:

Det kan gis forhåndsgodkjenning for – og senere faglig godkjenning av – emner tilsvarende 30 studiepoeng valgemner på tredje studieår. Disse skal inngå i graden jf. § 8-1 nr. 5.

2. Utveksling på femte studieår:

Det kan gis forhåndsgodkjenning for - og senere faglig godkjenning av - emner tilsvarende **30 eller** 60 studiepoeng på femte studieår. Disse skal inngå i graden jf. § 8-1 nr. 5.

Nærmere regler om nominasjon til utveksling, forhåndsgodkjenning og faglig godkjenning for femte studieår på studieordningen av 2021 vil bli vedtatt når arbeidet med utforming av nytt femte studieår er fullført.

3. Gjelder for alle:

Ved forhåndsgodkjenning av delstudier i skandinavisk-språklige land må minst ett av emnene ha ikke-skandinavisk undervisningsspråk.

Fakultetet gir bare forhåndsgodkjenning for fulltidsstudier.

§ 6-4 til § 6-6: Ikke noe nytt

Kapittel 7, 8 og 9: Ikke noe nytt

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 70/23
Møtedato: 22.11.2023
Journalnummer: 2023/1

**Ansvarlig for Mastergruppe 12 «Sivilprosess og konfliktløsning» - JUS399
Masteroppgave**

Professor Magne Strandberg har forskningstermin i hele 2024 og det er derfor nødvendig at en annen tar over ansvaret for mastergruppe 12 «Sivilprosess og konfliktløsning» i JUS399 Masteroppgave.

Professor Camilla Bernt vil vikariere for Strandberg i 2024. Fra 1. januar 2025 vil Strandberg igjen overta ansvaret.

forslag til vedtak:

Professor Camilla Bernt vikarierer for professor Magne Strandberg som ansvarlig for Mastergruppe 12 «Sivilprosess og konfliktløsning» - JUS399 Masteroppgave i hele 2024.

13.11.2023
ANNNI

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 71/23
Møtedato: 22.11.2023
Journalnummer: 2023/1

Grense for å få godkjend obligatoriske undervisningsaktivitetar i engelskpråklege valemne på bachelornivå

I sak 35/23 til studieutvalet i juni 2023 vart følgjande vedteke:

- 1) Emneskildringane for engelske emne på bachelornivå blir endra ved at blir lagt til «Compulsory attendance at lectures/seminars» under overskrifta *Obligatorisk undervisningsaktivitet/Compulsory Assignments and Attendance*.
- 2) Endringa trer i kraft frå og med vårsemesteret 2024.
- 3) Framlegg til endringar i emneskildringane som synleggjer korleis dei engelskpråklege emna bidreg til å oppnå læringsmåla på programnivå knytt til internasjonalisering, skal leggest fram for studieutvalet i løpet av hausten 2023.
- 4) SU vil få ei ny sak i løpet av hausten om kor stort avvik frå full deltaking som skal godtakast for valfrie engelskpråklege emne på 3. studieår.

Som ei oppfølging av vedtakets punkt tre, vart det i sak 66/23 til studieutvalet i oktober vedteke tillegg til læringsutbyteskildringa for engelskpråklege emne. Saka her er ei oppfølging av punkt fire i saka frå juni.

Innleiingsvis er det grunn til å minna om at *alle* obligatoriske undervisningsaktivitetar er nettopp obligatoriske. Av praktiske omsyn godtek fakultetet likevel eit visst avvik frå 100 % før fakultetet meiner at fråværet er for stort til at ein ikkje vil oppnå læringsmåla for emnet. Vi veit at det kan oppstå situasjonar der det ikkje er mogleg å oppnå 100 % oppmøte. Det vert likevel ikkje gjeve fritak frå obligatoriske undervisningsaktivitetar og det blir ikkje gjeve unntak frå minstekravet til deltaking. Etter søknad kan fakultetet utforma individuelt tilpassa obligatoriske undervisningsaktivitetar når studenten har dokumentert at han eller ho ikkje utan urimeleg belastning har høve til å oppfylla krav til deltaking. Grunnlag for å innvilga slik søknad er nærare spesifisert i UiB-forskrifta. For ikkje å måtta handsama slike søknader frå alle studentar som t.d. får ei forkjøling eller må i ei gravferd i løpet av semesteret, legg reglane opp til at eit visst avvik frå 100 % oppmøte blir godteke utan dokumentasjon for gyldig grunn.

Studieadministrasjonen har greidd ut korleis det obligatoriske oppmøtet skal registrerast og administrerast, og har saman med studiedekanan vurdert kor stort avvik frå full deltaking som kan godtakast, samstundes som studentane kan oppfylla læringsmåla. Utkastet til saka her vart presentert for dei emneansvarlege for engelske emne som deltok på eit seminar som vart halde for denne gruppa ved fakultetet tysdag 14. November, og det vart invitert til ei avgrensa høyring ved at dei emneansvarlege som var til stades på seminaret kunne senda innspel til framlegget innan dagen etter. Saksnotatet har ikkje vore send rundt til emneansvarlege som ikkje deltok på seminaret, idet ein vurderte at det var naudsynt å ha fått framlegget presentert i ein kontekst for å gje innspel. Det kom eitt innspel (Skodvin) som følgjer som vedlegg. Det endelege saksnotatet er justert på bakgrunn av nokre av innspela frå Skodvin.

[Om kravet til deltaking i obligatoriske undervisningsaktivitetar: Behov for avvik frå hovudregelen](#)

Hovudspørsmålet er kva som må til for at studenten skal oppnå det forventa læringsutbytet i emnet. Men også omsynet til at den emneansvarlege skal kunna planlegga undervisninga og

læringsaktivitetane som skal vera del av undervisninga ut frå ei forventning og ein føresetnad om at studentane er til stades, gjer at avviket som kan godtakast ikkje bør setjast for høgt.

Studieplanen for masterprogrammet i rettsvitenskap seier følgjande om obligatoriske arbeidskrav under overskrifta undervisningsmetodar: «(...)5. Obligatorisk undervisning: i alle obligatoriske emne og i mange val- og spesialemne er det obligatoriske arbeidskrav. Dette er nærare regulert i fakultetet sine utfyllande regler, og går fram av emneskildringa for kvart emne.»

§ 2-4-3 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet seier følgjande om obligatoriske undervisningsaktivitetar:

Hvis ikke annet er bestemt i emnebeskrivelsen, er minimumsvilkåret for å få godkjent et kurs at studenten har deltatt i de obligatoriske undervisningsaktivitetene, og oppfylt de kravene som er fastsatt i emnebeskrivelsen. Inntil 25 % avvik fra full deltakelse aksepteres. Deltakelsen regnes ut som fastsatt i "Retningslinjer for utrekning av obligatorisk deltaking".

Obligatoriske undervisningsaktiviteter kan underkjennes også i ettertid, jf. forvaltningsloven § 35.

Dersom emnet har obligatorisk kursoppgave, skal denne være levert og godkjent før eksamen. Eventuelle unntak framgår av emnebeskrivelsen.

Obligatoriske undervisningsaktiviteter skal gjennomføres til de tider og frister som fremgår i emnebeskrivelsen.

Dersom hovudregelen om inntil 25 % avvik frå full deltaking skal gjelda, vil det seia at studentane må vera til stades på 8 av normalt 10 forelesingar/seminar (dobbelttimar). Det kan vera grunn til å vedta ein avvikande regel for dei engelske valemna på bachelornivå.

I dei obligatoriske emna består dei obligatoriske undervisningsaktivitetane normalt av fleire element som til saman må oppfyllast *minst* 75%. Fleire av krava, slik som oppgåveskriving og kommentering, kan fullførast på valfritt tidspunkt i løpet av ein lengre tidsperiode, noko som gjer det mindre sårbart å greia dei obligatoriske krava i obligatoriske emne, enn i eit valemne der ein må møta på 8 av 10 samlingar som vert haldne på bestemte tidspunkt. For å sikra at flest mogleg studentar greier dei obligatoriske undervisningsaktivitetane og får lov til å avlegga eksamen i emnet, kan det vera fornuftig og naudsynt å akseptera eit noko høgare avvik frå full deltaking i dei engelske valemna på 3. studieår enn det hovudregelen seier.

Om vi ser til dei tre norske valfrie emna, så har også to av desse arbeidskrav fastsette i emneskildringane under overskrifta «Obligatorisk undervisningsaktivitet» som eksplisitt avviker frå «75%-regelen». Avviket er utheva i teksten nedanfor som er sitert frå emneskildringane.

JUS2397 Barnerett:

«Obligatorisk innlevering av video.

Obligatorisk nærvær på storgruppeundervisning, 2 av 3 samlinger.

Studentene skal i tillegg gi tilbakemelding på videoer som studentene i samme virtuelle arbeidsgruppe har laget, minimum 3 av 4 videoer må kommenteres.»

JUS2398 Miljørett:

«Storgrupper og ekskursjonar.

Obligatorisk framføring, åleine eller i gruppe, av tema for fordjupning i plenumsforelesing.»

JUS2399 Skatterett:

«Obligatoriske kursoppgave over 20 dager, med total arbeidsmengde 30 timer. Ordgrense på 2500 ord.

*Seminargruppene er obligatoriske, og studentene må **delta på minst fire av seks seminarer** for å kunne avlegge eksamen.»*

Dei avvikande oppmøtekrava i JUS2397 og JUS2399 svarar til ein oppmøteprosent på minst 66,66%. Dette heng saman med at det samla er færre obligatoriske aktivitetar i eit valfritt emne samanlikna med i dei obligatoriske emna. Kravet er også bevisst formulert på ein måte som er lett forståeleg og utvitydig.

Minst 66,66% ligg nærare 70 % (7 av 10 undervisningsøkter) enn 60% (6 av 10 undervisningsøkter), og ei likebehandling av norske og engelske emne på 3. studieår talar difor for at kravet bør vera 7 av 10 undervisningsøkter. Vi er opptekne av at studentane skal kunne oppfylla krava og få ta eksamen. I emne som har eksterne undervisarar som gjer at undervisninga blir gjeve i løpet av kortare intensive periodar av semesteret, kan til dømes sjukdom under den meir intensive undervisningsperioden gjera at studenten ikkje oppfyller krava. Det skal heller ikkje så mange uheldige omstende til før ein ikkje oppfyller krava. Er ein til dømes sjuk på to forelesingar i byrjinga av semesteret og må i ei gravferd på ei tredje, er det ikkje rom for å bli sjuk ein gong til seinare i semesteret. Studentar i slike situasjonar må kunna søka om tilretteleggingstiltak for å kunna oppfylla krava på andre måtar. Av kapasitetsomsyn både på vitenskapleg og administrativ side er det ikkje ønskjeleg at for mange studentar skal ha behov for å søka om tilrettelegging.

I uvisse og valet mellom 6 eller 7 av 10 undervisningsøkter bør vi gå for det strengaste først. Skulle det etter vårsemesteret 2024 visa seg at mange studentar, som er reelle studentar på emnet, ikkje greier å oppfylla dei obligatoriske undervisningsaktivitetane utan tilrettelegging, bør vi revurdere. Når vi føreslår 7 av 10 undervisningsøkter i staden for 70%, er det for at det ikkje skal vera tvil om kva som er kravet i det einskilde emnet, korkje for studentar eller den som skal rekna ut det samla frammøtet. Med få element å rekna oppmøte av i dei valfrie emna, vil det i langt mindre grad enn i dei obligatoriske emna vera nyttig å bruka prosent. I sitt innspel (sjå vedlegg 1) tek Skodvin til orde for at ein bør nytta prosent i staden for 7 av 10. Skodvin sitt emne inneheld eit heildags oppgaveseminar (6 timar) som det ikkje er klart korleis skal reknast inn i 7 av 10. Skal desse 6 timane telja som tilsvarande tre økter (3 x 2 timar) eller skal det telja som éi av 10 økter? Mest truleg vil den beste løysinga i dette konkrete tilfellet vera å leggja til deltaking på oppgaveseminalet som eit sjølvstendig obligatorisk arbeidskrav, uavhengig av dei elles 10 obligatoriske undervisningsøktene. Dette emnet og innspelet frå Skodvin, illustrerer at det for nokre emne kan vera behov for løysingar som skil seg noko frå utgangspunktet om 7 av 10 økter. For at det skal vera mogleg å administrera det obligatoriske oppmøtet for nær 25 valfrie emne på bachelornivå, er det naudsynt å ta utgangspunkt i ein hovudregel som er felles for alle dei valfrie emna. Dette utelukkar likevel ikkje at enkelte emne kan ha behov for andre løysingar. Det vil gå fram av emneskildringa for kvart einskild emne kva som gjeld, og det er difor rom for avvikande løysingar ved behov. Det konkrete emnet vi her snakkar om er eit emne som ikkje skal ha undervisning før hausten 2024. Det er difor tid til å hausta erfaringar frå eit semester der 7 av 10 er kravet, og deretter gjera ei nærare vurdering av behovet for ei avvikande løysing for JUS2318 Law of Armed Conflict før dette emnet skal undervisast neste gong.

Særleg om studentar som også er arbeidsgruppeleiarar

Blant studentane på 3. studieår har vi studentar som samstundes er tilsette som arbeidsgruppeleiarar. Fakultetet prøver å unngå kollisjonar mellom arbeidsgruppeundervisninga på 1. og 2. studieår, og undervisninga på dei studieåra som arbeidsgruppeleiarane sjølv er på, men vi ser at det ikkje vil vera mogleg å unngå kollisjonar når det skal leggast ein timeplan for så mange valfrie emne. Her kan det, og vil det, bli nokre kollisjonar mellom arbeidsgrupper og obligatoriske forelesingar.

Idet timeplanen for vårsemesteret vert publisert, vil fakultetet difor be arbeidsgruppeleiarane som sjølv er på 3. studieår om å sjekka timeplanen for emna dei har valt opp mot timeplanen for arbeidsgruppa si, og gje beskjed til studieårsansvarleg dersom dei på grunn av kollisjonar ikkje vil kunna oppfylle dei obligatoriske arbeidskrava. Fakultetet vil i nokre tilfelle kunna endra møtetidspunkt for arbeidsgruppe, i nokre tilfelle legga til rette for at arbeidsgruppeleiarar kan byta til eit valemne som gjev færre timeplankollisjonar, og i nokre tilfelle kunna setja inn vikar for arbeidsgruppa.

Fakultetet må ha som mål at valemna etter kvart får meir eller mindre faste tidspunkt for undervisninga kvart semester for å gjera planlegginga enklare også for studentane.

Dei same utfordringane kan også oppstå i relasjon til obligatoriske undervisningsaktivitetar i dei norske valemna, og fakultetet vil prøva å legga til rette. Arbeidsgruppeleiarane har høve til å ta emnet JUS329 Skriveveiledning og gruppeledelse i staden for eit av dei tre norske valemne på 3. studieår, og dette kan vera løysinga dersom timeplankollisjonar gjer at det ikkje er mogleg å oppfylle dei obligatoriske krava i det norske valemnet studenten ønskjer å ta.

I innspelet som kom inn då utkastet til saksnotat vart lufta blant dei emneansvarlege som var til stades på seminaret 14. november, seier emneansvarleg for JUS329 Skriveveiledning og gruppeledelse at han ikkje lenger er einig i at emnet JUS329 ikkje skal kunna nyttast som erstatning for engelsk emne på 3. studieår (sjå vedlegg 1) når det no er klart at arbeidsgruppeleiarar kan oppleve kollisjonar mellom eiga obligatorisk undervisning og arbeidsgruppene dei er tilsette for å leia. Til trass for innvendingane frå Skodvin, held studiedekanan fast ved at omsyna som ligg bak regelen om at studentar som ikkje utvekslar på 3. studieår skal velja eit emne på engelsk også gjeld for studentar som er tilsette som arbeidsgruppeleiarar (jf. sak 28/23 til studietvalet om JUS329 skriveveiledning og gruppeledelse i ny studieordning). Som utgangspunkt bør også arbeidsgruppeleiarar som sjølv er på 3. studieår ha eit emne på engelsk. I staden for å gå bort frå at internasjonale ferdigheiter er viktige også for studentar som er arbeidsgruppeleiarar, bør vi prøva ut for å sjå at det fungerer. Valemna på 3. studieår må få vera i drift nokre semester før undervisningstidspunkt og timeplan får mest mogleg faste rutinar. Slik kan studentane bli tildelt arbeidsgruppetidspunkt ut frå timeplanen i dei emna dei har valt. Skulle det etter nokre semesters drift visa seg at det krev for mykje tilrettelegging for at arbeidsgruppeleiarane kan oppfylle dei obligatoriske arbeidskrava, vil studietvalet bli bede om å gjera ei ny vurdering av korleis JUS329 skriveveiledning og gruppeledelse kan inngå i ny studieordning.

Emne med avvikande tal på forelesingar

I framlegget over er det lagt til grunn at emna har totalt 10 undervisningsøkter. Dette er normalordninga, men det er likevel slik at i nokre emne kan det totale talet på forelesingar vera høgare. Det er viktig at dei obligatoriske krava er føreseieleg for studentane, og vi foreslår difor at det må vera same krav for alle emna. Same krav vil også gjera det administrative arbeidet enklare.

Vi foreslår at deltaking på 7 av 10 obligatoriske undervisningsøkter er kravet, uavhengig av kor mange undervisningsøkter det er i det einskilde emnet. Emneansvarlege med meir enn 10

undervisningsøkter, må dermed slå tydeleg fast kva for økter som er dei 10 obligatoriske, og dette må gå fram av timeplanen.

I nokre emne vil det komma til ekstra undervisning som følgje av at fakultetet får gjera bruk av ekstra undervisningskrefter gjennom Erasmus+ lærarmobilitetsprogrammet. Desse timane er normalt eit *tilllegg* til dei ordinære 10 dobbelttimane undervisning, og dekker ikkje nødvendigvis emne studentane vil verta prøvde i på eksamen, men gjev likevel eit verdifullt tilskot til emnet.

På den eine sida er det ikkje heldig å eksplisitt skilja slike ekstra forelesingar ut som «ikkje obligatoriske» blant elles obligatorisk undervisning. Dette kan føra til at studentane vel bort tilleggsundervisninga frå ein fagperson frå ein annan jurisdiksjon enn den ordinære førelesaren, og dermed går glipp av ytterlegare internasjonale perspektiv i emnet, noko som ville vera i strid med nettopp bakgrunnen for at obligatorisk undervisning vert innført. På den andre sida kan det tenkjast at studentar som av ulike årsaker ønskjer minst mogleg obligatoriske undervisningsaktivitetar, studerer timeplanen og vel bort emne med meir enn 10 undervisningsøkter.

Emne med fleire obligatoriske arbeidskrav

Nokre emne har også andre obligatoriske arbeidskrav enn oppmøte, slik som til dømes obligatorisk oppgåve, framføring eller presentasjon. I slike tilfelle må kvart av dei obligatoriske arbeidskrava gjennomførast for at dei obligatoriske arbeidskrava skal verta godkjende.

Administrasjon av obligatorisk oppmøte

Emneansvarleg må syta for at ein sjølv, og eventuelle andre som underviser som del av emnet, tek frammøte på kvar undervisningsøkt. Frammøtelistene skal leverast til administrativt ansvarleg for emnet etter fem undervisningsøkter, og i tillegg til etter fullført kurs. Slik kan administrasjonen allereie undervegs i kurset avdekka kven som ikkje er reelle studentar på kurset. Studentar som ikkje har møtt på tre eller fleire av dei fem første undervisningsøktene, vil få ein e-post som seier at dei ikkje oppfyller dei obligatoriske arbeidskrava i emnet, og at dei difor vil bli tekne bort frå emnet. E-posten vil også innehalda informasjon om korleis dei går fram dersom dei ønskjer å søka om tilrettelegging av dei obligatoriske arbeidskrava.

Individuelt tilpassa obligatoriske undervisningsaktivitetar

Avviket på inntil tre undervisningsøkter er tenkt å ta høgde for sjukdom og andre hendingar som gjer at studentane ikkje kan møta. Likevel kan det oppstå situasjonar der studentane har høgare fråvær enn dette og søkjer om tilrettelegging på bakgrunn av § 2-4 nr. 5 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet.

Den tilpassa undervisningsaktiviteten skal «sikre at læringsmål, læringsutbytte og samlet arbeidsbelastning opprettholdes.». Dei emneansvarlege må vera førebudde på å utforma alternative arbeidskrav om det trengs. Oppfølginga vil også krevja administrative ressursar.

Forslag til vedtak:

- 1) Engelske valgemne på 3. studieår har 10 obligatoriske undervisningsøkter (dobbeltimar). Dersom eit emne har meir undervisning enn dette, skal det spesifiserast i timeplanen kva for 10 undervisningsøkter som er obligatoriske.
- 2) Dei obligatoriske undervisningsaktivitetane vert godkjende dersom ein har deltatt på minst sju av ti obligatoriske undervisningsøkter.
- 3) For studentar som også er arbeidsgruppeleiarar vil fakultetet, så langt det let seg gjera, tilretteleggja dersom arbeidsgruppesamling kolliderer med undervisning som det er obligatorisk for arbeidsgruppeleiararen å delta på.

UNIVERSITETET I BERGEN
Det juridiske fakultet

16.11.2023

INTØ/CHO/INGVSTR/NIØS/MAFR

Vedlegg: Innspel frå Knut Einar Skodvin, emneansvarleg for JUS2318/JUS3518 Law of Armed Conflict, with emphasis on maritime operations.

Vedlegg 1:

Innspel frå Knut Einar Skodvin, emneansvarleg for JUS2318/JUS3518 Law of Armed Conflict, with emphasis on maritime operations.

From: Knut Einar Skodvin <Knut.Skodvin@uib.no>

Sent: Tuesday, November 14, 2023 3:35 PM

To: Ingrid E. Tøsdal <Ingrid.Tosdal@uib.no>

Cc: Halvard Haukeland Fredriksen <Halvard.Fredriksen@uib.no>

Subject: Høring SU-sak om grenser for å få godkjent obligatorisk undervisning

God ettermiddag

En alt for kjapp – og derfor ikke verken i formulering eller innhold ferdig tygget – høringsuttale til forslaget til sak om grenser for å få godkjent undervisningsaktivitet i engelskspråklige valgemne på bachelornivå

For det første tenker jeg at SU nå bør gå en runde på hvordan en driver saksbehandling. Vedtak i sak 35/23 der en innførte obligatorisk undervisning ble fattet uten at en involverte emneansvarlige. Det beskrives som ikke ideelt i saksfremlegget til sak 66/23. Sak 66/23 ble fattet etter høring, men før det var avholdt møte med tanke hvordan endringene skulle kunne implementeres. Høringsfristen for denne uttalen er så 22 timer. Om emneansvarlige som eventuelt ikke kunne være tilstede i informasjonsmøte er gitt anledning til å komme med innspill er ukjent.

Jeg vet fortsatt ikke hva SU vil med sak 66/23 eller denne saken. Ambisjonsnivået som skal tilfredsstilles gjennom formuleringene i læringsutbyttebeskrivelsene er ikke nærmere kommentert etter det jeg kan se i saksfremlegget til sak 66/23 eller i denne saken. Dette nivået er viktig, fordi det legger føringer for hvor mye vi skal kreve, og hvordan vi skal gjennomføre.

Jeg ville foretrekke om SU kunne legge om vedtaket til å fokusere på prosentvis oppmøte heller enn å binde emneansvarlige til syv av ti spesifiserte dobbelttimer. Når undervisning skal benyttes til sertifisering tilsier det at vi må – med ett eller annent nivå av sikkerhet – kunne si at studenter som har deltatt tilstrekkelig til å tilfredsstillte fremmøtekravet kan sertifiseres. Samtidig gir det et underlig spenn om en da skal benytte obligatorisk undervisning primært for å tilfrdsstille de justeringer SU nå har gjort/gjør av emnebeskrivelser, mens andre deler av emnebeskrivelsen dekkes av ikke-obligatorisk undervisning og eksamen. Dersom en isteden fokuserer på prosent kan emneansvarlige tilpasse krav til tilstedeværelse fo sertifisering til opplegget for sitt emne.

Dette åpner også opp for at fakultetet kan operere med mer enn ti dobbelttimer på enkeltemner om det i fremtid skulle bli ønskelig.

Om oppmøtekravet er 7/10 eller 70% skulle ikke med nødvendighet utgjøre en forskjell for utregning. Selv om en bytter er det etter mitt syn heldig om emneansvarlig kan utpeke undervisningen soom hører med og undervisningen som faller utenfor den obligatoriske del, slik at bl.a. gjesteforelesninger kan markeres som ikke obligatorisk.

Gjennomføring av oppmøtekravet legger også føringer på det pedagogiske opplegget. Opprop eller rundtsending av liste for signering innebærer begrensninger på studentaktiv læring fordi en enten tar undervisningstid eller genererer en oppmerksomhetstyv i rommet. I mindre kurs er denne av begrenset varighet. I JUS2318 vil forslaget medføre undervisningspåvirkning i 6 -10 minutter avhengig av gjennomføringsmåte. Det vil ta minst tid å gjennomføre opprop. Lengst tid å sende rundt liste, men med mulighet for parallell forstyrret undervisning.

Som emneansvarlig for JUS329 er jeg bekymret for vedtaksforslagets punkt 3. Vi har en rekrutteringsutfordring til arbeidsgruppelederstillinger, og holder ikke nødvendigvis ønsket nivå. Denne utfordringen vil vedvare i alle fall frem til vi har første ordinære kull på femte studieår. Denne måten å løse problemet på kan medføre ytterligere rekrutteringsutfordringer, og røkkes ved forutsetningene for min tidligere høringsuttale om at kravet om engelskspråklige emner kan opprettholdes også for arbeidsgruppelederene.

Med vennlig hilsen,

Knut Einar

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 73/23
Møtedato: 22.11.2023
Journalnummer: 2023/1

Endring av emnebeskrivelser og navn for JUS2322/JU3522 Health and Human Rights in the Welfare State

---

Emnene JUS2322 Health and Human Rights in the Welfare State – bachelor og JUS3522 Health and Human Rights in the Welfare State – master, ble opprettet av fakultetsstyret i juni 2023 (sak 72/23), i tråd med fakultetsstyrets vedtak om ny modell for engelske emner (sak 76/22).

I etterkant av at emnene ble vedtatt opprettet av fakultetsstyret har emneansvarlig arbeidet videre med emnebeskrivelsene og foreslår her ytterligere endringer. Endringene det dreier seg om er mindre justeringer som følge av at emneansvarlig har fortsatt arbeidet med å forbedre emnebeskrivelsene språklig under overskriftene «Mål og Innhold/Objectives and Content» og «Læringsutbytte/Learning Outcome» også etter at de ble lagt frem for studieutvalget og fakultetsstyret i juni.

Den viktigste endringen som foreslås er at det som del av emnet på masternivå, legges til obligatoriske arbeidskrav i form av obligatorisk oppmøte på «master classes» og «paper writing seminars», inkludert «giving a paper presentation».

Endringene som foreslås under overskriften Vurderingsform/Forms of Assessment i emnet på masternivå er kun av redaksjonell art.

Videre foreslår emneansvarlig en endring i tillatte hjelpemidler til eksamen. Tre bøker som til nå har vært tillatt brukt under eksamen tas bort som tillatt hjelpemiddel, idet det ifølge emneansvarlig er det tilstrekkelig at studentene har med seg kompendiet som fakultetet trykker opp til studentene.

Relevante deler av nåværende emnebeskrivelse, samt de foreslåtte endringene, er vist side ved side i tabellene nedenfor.

Navneendring

Emneansvarlig foreslår i tillegg at emnenavnene forenkles og kortes ned til Health and Human Rights.

Følgende endringer foreslås i emnebeskrivelsen for JUS2322 Health and Human Rights in the Welfare State:

GJELDENDE EMNEBESKRIVELSE:	FORSLAG TIL ENDRET EMNEBESKRIVELSE:
Objectives and Content The overall objective of this course is to provide students with knowledge of human rights law and its interconnections and applications in the context of human health. Health protection and human rights of patients and vulnerable groups are essential responsibilities of modern welfare states. The right to health and health-related	Objectives and Content The overall objective of this course is to provide students with knowledge of the interconnections between health and human rights, including the right to health protection in international human rights law. While the nature, content and scope of the right to health protection in international law is central, basic civil human rights

<p>rights are explored in depth, including reproductive rights, death and dying, disability, digitalization, and public health. Both the nature, content, and scope of the rights to life and health, as well as the rights of individual autonomy, liberty, and privacy, are explored. An important objective of the course is to strengthen the student's ability to critically evaluate and assess domestic health regulations, practices, and policies in light of international human rights law, including international and European regulations. The European Convention on Human Rights and Fundamental Freedoms (ECHR) and relevant case-law of the European Court of Human Rights (ECtHR) will be particularly analyzed.</p>	<p>(autonomy, liberty, privacy) are explored insofar relevant for analyses of how to understand and balance the right to health protection on one hand and other pressing interests or rights on the other. At the domestic level, regulations and practices related to patient rights, coercive treatment, protection of vulnerable groups, reproductive health rights, end of life issues, digital healthcare technologies and public health issues, are explored in the context of human rights requirements and state obligations.</p>
<p>Learning Outcomes⁴</p> <p>Knowledge By the end of the course, students are expected to have solid knowledge and understanding of</p> <ul style="list-style-type: none"> • human rights law and underpinning values • relationship between different rights • state obligations and the concept of vulnerability • core content of rights and state obligations • the duty of non-discrimination • negative and positive aspects of rights and state obligations • conflicting rights and duties in the context of health • the notion and significance of state's margin of appreciation <p>Skills By the end of the course, students should be able to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • explain and discuss the content of central human rights instruments and sources protecting life, health, liberty, autonomy, and privacy • identify and apply relevant sources and arguments in human rights assessments of health law and practices • explain and discuss the prohibition of discrimination and the duty to protect vulnerable groups • identify conflicting rights and obligations in the area of health protection, and discuss how to balance them <p>General competence After successful completion of the course, students should have general competence in</p> <ul style="list-style-type: none"> • human rights law, analysis, and communication • academic legal discourse, 	<p>Learning Outcomes</p> <p>Knowledge By the end of the course, students are expected to have solid knowledge and understanding of</p> <ul style="list-style-type: none"> - health protection as an international human right - human dignity as a core value of human rights - relationship between different rights - negative and positive aspects of rights and state obligations - civil human rights of particular importance in health protection - state obligations and the notions of core obligations and progressive realization - the notion and significance of state's margin of appreciation - the duty of non-discrimination - conflicting rights and duties in the context of health protection <p>SKILLS By the end of the course, students should be able to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - explain the content of central human rights instruments and sources in relation to health protection - identify and apply relevant sources and arguments in human rights assessments of domestic regulations and practices - identify conflicting rights and state obligations in the context of health protection, and to discuss how to balance them - cooperate with law students from other countries, and gain perspectives on common legal challenges from students from a legal background different than their own,

⁴ Merk at emnebeskrivelsen på nett er per 15. november ikke oppdatert med de generelle tilleggene om internasjonale ferdigheter om som ble vedtatt i sak 66/23 til studieutvalget. Arbeidet med å legge til dette i alle emnene pågår.

<ul style="list-style-type: none"> critical thinking and legal assessments of domestic health regulations and practices 	<p>- contribute with perspectives from their own country and legal background.</p> <p>GENERAL COMPETENCE After successful completion of the course, students should have general competence in</p> <ul style="list-style-type: none"> human rights law, analysis and communication, especially in the context of health protection academic legal discourse, presentation skills in English, both orally and writing critical thinking and legal assessments of domestic health regulations and practices
<p>Examination Support Material Support materials allowed during exam: See section 3-5 of the Supplementary Regulations for Studies at the Faculty of Law at the University of Bergen. In addition:</p> <ul style="list-style-type: none"> Exam compendium. Only the version that is made available by the Faculty, or previously allowed versions for exam use. Folkerettslig tekstsamling (Buflod, Sannes, Aasebø) Global and European Treaties (Fauchald/Tuseth (red)) <p>or</p> <ul style="list-style-type: none"> Global and Regional Treaties (Fauchald/Tuseth (red)) <p>Special regulations about dictionaries: (...)</p>	<p>Examination Support Material Support materials allowed during exam See section 3-5 of the Supplementary Regulations for Studies at the Faculty of Law at the University of Bergen.</p> <p>In addition: Course compendium supplied by the Faculty of Law.</p> <p>Special regulations about dictionaries (...)</p>

Følgende endringer foreslås i emnebeskrivelsen for JUS3522 Health and Human Rights in the Welfare State:

GJELDENDE EMNEBESKRIVELSE:	FORSLAG TIL ENDRET EMNEBESKRIVELSE:
<p>Objectives and Content The overall objective of this course is to provide students with knowledge of human rights law and its interconnections and applications in the context of human health. Health protection and human rights of patients and vulnerable groups are essential responsibilities of modern welfare states. The right to health and health-related rights are explored in depth, including reproductive rights, death and dying, disability, digitalization, and public health. Both the nature, content, and scope of the rights to life and health, as well as the rights of individual autonomy, liberty, and privacy, are explored. An important objective of the course is to strengthen the student's ability to critically evaluate and</p>	<p>Objectives and Content The overall objective of this course is to provide students with knowledge of the interconnections between health and human rights, including the right to health protection in international human rights law. While the nature, content and scope of the right to health protection in international law is central, basic civil human rights (autonomy, liberty, privacy) are explored insofar relevant for analyses of how to understand and balance the right to health protection on one hand and other pressing interests or rights on the other. At the domestic level, regulations and practices related to patient rights, coercive treatment, protection of vulnerable groups, reproductive health rights, end of life issues,</p>

<p>assess domestic health regulations, practices, and policies in light of international human rights law, including international and European regulations. The European Convention on Human Rights and Fundamental Freedoms (ECHR) and relevant case-law of the European Court of Human Rights (ECtHR) will be particularly analyzed.</p>	<p>digital healthcare technologies and public health issues, are explored in the context of human rights requirements and state obligations. An important objective of the course is to strengthen the student's ability to critically evaluate and assess domestic health regulations and practices through the lenses of international human rights norms.</p>
<p>Learning Outcomes⁵</p> <p>Knowledge By the end of the course, students are expected to have solid knowledge and understanding of</p> <ul style="list-style-type: none"> - human rights law and underpinning values - relationship between different rights - state obligations and the concept of vulnerability - core content of rights and state obligations - the duty of non-discrimination - negative and positive aspects of rights and state obligations - conflicting rights and duties in the context of health - the notion and significance of state's margin of appreciation <p>Skills By the end of the course, students should be able to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - explain and discuss the content of central human rights instruments and sources protecting life, health, liberty, autonomy, and privacy - identify and apply relevant sources and arguments in human rights assessments of health law and practices - explain and discuss the prohibition of discrimination and the duty to protect vulnerable groups - identify conflicting rights and obligations in the area of health protection, and discuss how to balance them - make independent and critical assessments of domestic law and practices - contribute to the discussion on how to effectively protect human rights in the area of life and health protection <p>General competence After successful completion of the course, students should have general competence in</p> <ul style="list-style-type: none"> - human rights law, analysis, and communication - academic legal discourse, presentation and writing skills - critical thinking and independent legal assessments 	<p>Learning Outcomes</p> <p>KNOWLEDGE By the end of the course, students are expected to have solid knowledge and understanding of</p> <ul style="list-style-type: none"> - health protection as an international human right - human dignity as a core value of human rights - relationship between different rights - negative and positive aspects of rights and state obligations - civil human rights of particular importance in health protection - state obligations and the notions of core obligations and progressive realization - the notion and significance of state's margin of appreciation - the duty of non-discrimination - conflicting rights and duties in the context of health protection and how to balance them - the state obligations of protecting vulnerable groups in the health context <p>SKILLS By the end of the course, students should be able to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - explain and discuss the content of central human rights instruments and sources in relation to health protection - identify and apply relevant sources and arguments in human rights assessments of domestic regulations and practices - make independent and critical assessments of state's human rights performance in the context of health protection - identify conflicting rights and state obligations, and to discuss how to balance them - contribute to the discussion on how to effectively protect health related rights of vulnerable groups <p>GENERAL COMPETENCE After successful completion of the course, students should have general competence in</p> <ul style="list-style-type: none"> - human rights law, analysis and communication, especially in the context of health protection - academic legal discourse, presentation and writing skills

⁵ Merk at emnebeskrivelsen på nett er per 15. november ikke oppdatert med de generelle tilleggene om internasjonale ferdigheter om som ble vedtatt i sak 66/23 til studieutvalget. Arbeidet med å legge til dette i alle emnene pågår.

<p>The course requirement of writing an individual 3000 words paper contributes significantly to achieving the teaching objectives and learning outcomes.</p>	<p>- critical thinking and independent legal assessments The course requirement of writing an individual 3000 words paper contributes significantly to achieving the teaching objectives and learning outcomes.</p>
<p>Compulsory Assignments and Attendance none</p>	<p>Compulsory Assignments and Attendance It is mandatory to attend the master classes and paper writing seminars, including giving a paper presentation.</p>
<p>Forms of Assessment 1. Paper of max 3000 words.</p> <p>Individually chosen topic, approved by the course supervisor.</p> <p>The paper must be passed in order to sit the school exam. Students who fail the paper will be given an opportunity to hand in a new paper prior to the school exam.</p> <p>The paper constitutes 60% of the final grade.</p> <p>2. Four-hour digital school exam. Information about digital examination.</p> <p>Resit of school exam only when home exam is passed.</p> <p>The school exam constitutes 40% of the final grade.</p> <p>Exam language:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Question paper: English • Answer paper: English 	<p>Forms of Assessment</p> <p>The exam consists of two parts:</p> <p>1. <i>Paper of max 3000 words.</i></p> <p>Individually chosen topic, approved by the course supervisor.</p> <p>The paper must be passed in order to sit the school exam. Students who fail the paper will be given an opportunity to hand in a new paper prior to the school exam.</p> <p>The paper constitutes 60% of the final grade.</p> <p>2. <i>Four-hour digital school exam.</i> Information about digital examination.</p> <p>Resit of school exam only when home exam is passed.</p> <p>The school exam constitutes 40% of the final grade.</p> <p>Exam language</p> <p>Exam question: English</p> <p>Answer: English</p>
<p>Examination Support Materials Support materials allowed during exam: See section 3-5 of the Supplementary Regulations for Studies at the Faculty of Law at the University of Bergen. In addition:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Exam compendium. Only the version that is made available by the Faculty, or previously allowed versions for exam use. • Folkerettslig tekstsamling (Buflod, Sannes, Aasebø) • Global and European Treaties (Fauchald/Tuseth (red)) <p>or</p> <ul style="list-style-type: none"> • Global and Regional Treaties (Fauchald/Tuseth (red)) 	<p>Examination Support Materials Support materials allowed during exam See section 3-5 of the Supplementary Regulations for Studies at the Faculty of Law at the University of Bergen.</p> <p>In addition: Course compendium supplied by the Faculty of Law.</p> <p>Special regulations about dictionaries (...)</p>

Special regulations about dictionaries: (...)	
--	--

forslag til vedtak:

- 1) Emnebeskrivelsene for emnene JUS2322/JUS3522 Health and Human Rights in the Welfare State endres som foreslått.
- 2) Emnenes navn endres til JUS2322/JUS3522 Health and Human Rights.

15.11.2023
INTØ